

Daň z nemovitých věcí a její vliv na rozpočet obce Valašská Bystřice

Adriana Gajdošová

Bakalářská práce
2024

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Adriana Gajdošová**
Osobní číslo: **M21728**
Studijní program: **B0411P050002 Účetnictví a daně**
Forma studia: **Kombinovaná**
Téma práce: **Daň z nemovitých věcí a její vliv na rozpočet obce Valašská Bystřice**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte teoretické poznatky týkající se daně z nemovitých věcí a rozpočtu obce.

II. Praktická část

- Analyzujte daň z nemovitých věcí a rozpočet obce Valašská Bystřice.
- Proveďte dotazníkové šetření mezi občany vybrané obce na téma navýšení rozpočtu obce prostřednictvím daně z nemovitých věcí.
- Vyhodnoťte dotazníkové šetření a navrhněte obci doporučení ke změnám daně z nemovitých věcí.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam doporučené literatury:

GRUBER, Jonathan. *Public finance and public policy*. 6th ed. New York: Worth, 2019. ISBN 978-1-319-10525-9.
HNÁTEK, Miloslav. *Nemovité věci v daních: prodej, koupě, nájem, ubytování, nemovité věci v podnikání, darování, dědění*. Praha: ESAP, 2023. ISBN 978-80-907398-9-5.
POSPÍŠIL, Richard a ŽUFAN, Pavel. *Ekonomika veřejných rozpočtů: současnost a perspektiva*. Průhonice: Professional, 2019. ISBN 978-80-88260-32-5.
ŘEZNÍČKOVÁ, Kristýna. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019. ISBN 978-80-244-5548-8.
VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka; VÍTKOVÁ, Jana a ŽÍDKOVÁ, Hana. *Daňový systém ČR 2022*. 16. ak. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2022. ISBN 978-80-7676-362-3.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Pavlína Kirschnerová, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: 5. února 2024
Termín odevzdání bakalářské práce: 17. května 2024

L.S.

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

Ing. Milana Otrusínová, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 5. února 2024

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení:

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Cílem bakalářské práce je posoudit a navrhnout možnosti navýšení rozpočtu obce prostřednictvím úpravy koeficientů daně z nemovitých věcí v obci Valašská Bystřice. Cíl práce je naplněn prostřednictvím dotazníkového šetření mezi obyvateli obce Valašská Bystřice vlastníci nemovité věci, a také analýzou hospodaření obce Valašská Bystřice za období 2020-2022 a vývojem daně z nemovitých věcí ve sledovaném období. Obec Valašská Bystřice prosperuje díky zodpovědnému hospodaření. Usiluje investovat k modernizaci obce. Z vyhodnocení dotazníkového šetření vyplývá, že přestože platba daně pro většinu obyvatel obce nepředstavuje vysokou míru zatížení, necelá polovina dotazovaných nesouhlasí s navýšením daně a požadují naopak snížení daně.

Klíčová slova: rozpočet obce, obec, daň z nemovitých věcí, rozpočtové určení daní

ABSTRACT

The aim of this bachelor's thesis is to consider and propose the possibilities of increasing the municipal budget by adjusting the coefficients of real estate tax in the municipality of Valašská Bystřice. The aim of the thesis is fulfilled through a questionnaire survey among the residents of the municipality of Valašská Bystřice who own estate, as well as an analysis of the management of the municipality of Valašská Bystřice for the period 2020-2022 and the development of the estate tax in the monitored period. The municipality of Valašská Bystřice prospers thanks to responsible management. They are trying to invest in the modernization of the village. Although, the evaluation of the questionnaire shows that the payment of tax does not represent a high level of burden for the majority of the inhabitants of the village, less than half of the respondents do not agree with the tax increase and even demand a tax reduction.

Keywords: municipality's budget, municipality, real estate tax, budget determination of taxes

Poděkování

Tímto bych velice ráda chtěla poděkovat vedoucí mé bakalářské práce Ing. Pavlíně Kirschnerové, Ph.D. za její laskavost, vstřícnost a především odborné, cenné a moudré rady, díky kterým jsem mohla vypracovat tuto práci. Další díky patří mé rodině a přátelům, kteří za mnou celou dobu studia stáli a podporovali mě.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 CHARAKTERISTIKA OBCE	14
2 ROZPOČET OBCE	15
2.1 CHARAKTERISTIKA OBECNÍHO ROZPOČTU.....	16
2.2 PŘÍJMY OBECNÍHO ROZPOČTU.....	16
2.2.1 Daňové příjmy.....	17
2.2.2 Nedaňové příjmy.....	17
2.2.3 Dotace neboli transfery.....	18
2.2.4 Kapitálové příjmy.....	18
2.2.5 Ostatní příjmy.....	18
2.3 VÝDAJE OBECNÍHO ROZPOČTU.....	19
2.3.1 Běžné výdaje.....	19
2.3.2 Kapitálové výdaje.....	19
3 DAŇOVÝ SYSTÉM ČR	20
3.1 CHARAKTERISTIKA.....	20
3.1.1 Funkce daní.....	20
3.1.2 Členění daní.....	21
3.2 ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ.....	23
3.2.1 Svěřené daně.....	26
3.2.2 Sdílené daně.....	26
4 DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ	27
4.1 DAŇ Z POZEMKŮ.....	27
4.1.1 Předmět daně.....	27
4.1.2 Osvobození od daně.....	28
4.1.3 Poplatníci daně.....	29
4.1.4 Základ daně a sazba daně.....	29
4.2 DAŇ ZE STAVEB A JEDNOTEK.....	31
4.2.1 Předmět daně.....	31
4.2.2 Osvobození od daně.....	32
4.2.3 Poplatníci daně.....	32
4.2.4 Základ daně a sazba daně.....	32
4.3 MOŽNOSTI ÚPRAV VÝŠE DANĚ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ.....	34
4.3.1 Osvobození pozemků ostatní plochy podle §4/odst. 6 zákona o DzNV.....	34
4.3.2 Osvobození zemědělských pozemků podle §4/odst. 1/písm. v) zákona o DzNV.....	35
4.3.3 Koeficient podle počtu obyvatel dle §6/odst. 4 a §11/odst. 5 zákona o DzNV.....	35

4.3.4	Koeficient 1,5 dle §11/odst. 6 zákona o DzNV	35
4.3.5	Snížení sazby daně u skupiny rekreačních budov dle §11/odst. 7/písm. b) zákona o DzNV	36
4.3.6	Místní koeficient dle §12 zákona o DzNV	36
4.4	LEGISLATIVNÍ ÚPRAVY PLATNÉ OD 1.1.2024.....	36
II	PRAKTICKÁ ČÁST	38
5	CHARAKTERISTIKA OBCE VALAŠSKÁ BYSTRICE	39
5.1	HISTORIE	41
6	HOSPODAŘENÍ OBCE VALAŠSKÁ BYSTRICE.....	42
6.1	PŘÍJMY OBCE	42
6.1.1	Daňové příjmy	43
6.1.2	Nedaňové příjmy	44
6.1.3	Přijaté transfery	45
6.1.4	Kapitálové příjmy.....	46
6.2	VÝDAJE OBCE.....	46
6.2.1	Běžné výdaje	47
6.2.2	Kapitálové výdaje.....	48
6.3	ZHODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ OBCE V LETECH 2020-2022	49
7	DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ OBCE VALAŠSKÁ BYSTRICE.....	51
7.1	DAŇ Z POZEMKŮ V LETECH 2020-2022	51
7.2	DAŇ ZE STAVEB A JEDNOTEK V LETECH 2020-2022	54
7.3	ZHODNOCENÍ.....	56
8	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	58
8.1	ANALÝZA DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	58
8.1.1	Vyhodnocení dotazníkového šetření	59
8.2	VYHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	66
9	SHRUTÍ A ZÁVĚREČNÉ DOPORUČENÍ	67
	ZÁVĚR	69
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	70
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	74
	SEZNAM OBRÁZKŮ	75
	SEZNAM TABULEK.....	76
	SEZNAM GRAFŮ	77
	SEZNAM PŘÍLOH.....	78

ÚVOD

Bakalářská práce se zabývá možnými úpravami daně z nemovitých věcí a její vliv na rozpočet obce Valašská Bystřice. Obec Valašská Bystřice je situována v okrese Vsetín Zlínského kraje. Má 2 244 obyvatel a nachází se v krásné krajině Beskyd. Obec je mou rodnou vesnicí, a to je i důvod, který mě vedl k vypracování pojednání o možnosti zvýšení rozpočtu obce prostřednictvím daní. Z možného navýšení finančních prostředků by obec mohla snadněji financovat investice do modernizace obce.

Začátek bakalářské práce začíná abstraktem, úvodem, cíli a metodami zpracování práce. Dále je bakalářská práce rozčleněna na teoretickou část a praktickou část a závěrem práce je uvedeno doporučení pro obec a samotný závěr.

Tématem bakalářské práce je daň z nemovitých věcí a možné intervence do této daně ze strany územně samosprávného celku, obce. Teoretická část práce se věnuje popisem, charakteristikou a definicemi daných pojmů. V první kapitole je stručně vyložen pojem obec, povinnosti obce a působnost obce. V další kapitole je pojednáno o rozpočtu územně samosprávného celku (obce) a jeho jednotlivých příjmech a výdajích. A také výčet právních úprav, kterými se obec musí řídit. V následující kapitole je uveden daňový systém České republiky, jeho funkce, členění, a především je charakterizováno rozpočtové určení daní. Hlavní téma práce se vztahuje na daň z nemovitých věcí, kterou se věnuje poslední kapitola teoretické části. V kapitole je vysvětlená daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek a také jejich předmět daně až po základ a sazbu daně. Dále se tato poslední kapitola věnuje uvedením možností úprav daně z nemovitých věcí. Závěrem poslední kapitoly teoretické části jsou zmíněné legislativní úpravy platné od 1. ledna 2024.

Praktická část práce začíná uvedením obce Valašská Bystřice a její stručnou charakteristikou a historií. V následující kapitole je představen rozpočet obce a jeho hospodaření s příjmy a výdaji za období tří let po sobě jdoucích (2020,2021,2022). Příjmová stránka obce se skládá z příjmů daňových, nedaňových, kapitálových, ostatních a přijatých transferů. Výdajová stránka územně samosprávného celku obsahuje běžné a kapitálové výdaje. Následně je provedené posouzení hospodaření obce Valašská Bystřice. Třetí kapitola se týká hlavního tématu daně z nemovitých věcí. Daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek jsou analyzovány v období 2020-2022 a následně uvedené zhodnocení této daně. Poslední kapitola praktické části se věnuje dotazníkovému šetření mezi občany obce vlastníci nemovité věci. Dotazník měl za úkol stanovit postoj občanů k možným úpravám výše daně

z nemovitých věcí. Dotazník má přispět ke shromáždění veřejného mínění na možné zvýšení daně a tím zvýšit příjmovou stránku obecního rozpočtu. Podnětem k navýšení daně má sloužit zjištění, na které veřejně prospěšné oblasti občané lpí. Závěrem praktické části je shrnutí a doporučení obci Valašská Bystřice. Součástí shrnutí jsou uvedené možné úpravy daně pomocí více typů koeficientů a osvobození od daně z nemovitých věcí.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce je posoudit a navrhnout možnosti navýšení rozpočtu obce prostřednictvím úpravy koeficientů daně z nemovitých věcí v obci Valašská Bystřice. Dílčím cílem práce je zhodnotit hospodaření obecního rozpočtu za období 2020-2022, a tím zjistit, jak obec prospívá. V rozpočtu obce se zaměřit na příjem z majetkové daně. A zjistit, zda by obec finančně unesla ztrátu na možném snížení výnosu z daně z nemovitých věcí či by bylo potřeba naopak zvýšit výnos z této daně.

Na základě bližšího zkoumání daně z nemovitých věcí zjistit, kde jsou možné mezery k eventuálnímu zvýšení či snížení daně. Zjistit, jaké kategorie pozemků a staveb se v obci nachází a jaké podíly v obci zaujímají. Prostřednictvím získaných dat z finančního úřadu Zlínského kraje vyhodnotit předpis daně z nemovitých věcí za období 2020-2022. Na základě tohoto vyhodnocení určit, do kterých kategorií by se obec mohla angažovat a učinit kroky, které by vedly k růstu daně či naopak snížení daně.

Prostřednictvím dotazníkovému šetření shromáždit, jaký je postoj občanů k případným změnám daně. Také stanovit, zda představuje platba daně pro občany vysokou míru zatížení či tato platba nezatěžuje jejich rozpočet. A tím určit, zda by občané byli ochotni pomoci navýšit příjmy do obecního rozpočtu a možný výnos využít k prospěchu občanské vybavenosti a do dalších potřeb, které v obci chybí.

V teoretické části bakalářské práce je uvedena problematika charakteristiky obce, rozpočtu územně samosprávného celku (obce), daňového systému České republiky a rozpočtového určení daní, a především daně z nemovitých věcí. Problematika, která je rozebírána v bakalářské práci je postavená na odborné literatuře a internetových zdrojích.

Praktická část bakalářské práce se věnuje představením obce Valašská Bystřice. A pokračuje analýzou hospodaření obce v letech 2020,2021 a 2022. Analýza rozpočtu obce je sestavena na základě závěrečných dokumentů obce, zejména ze závěrečných účtu a účetních výkazů z účetních závěrek obce Valašská Bystřice v jednotlivých zkoumaných letech. Následuje analýza daně z nemovitých věcí dané obce prostřednictvím získaných informací z finančního úřadu pro Zlínský kraj. Praktická část je zakončená dotazníkovým šetřením, které má zjistit postoj občanů na možné úpravy daně z nemovitých věcí. Ten má za následek stanovit doporučení pro obec Valašskou Bystřici.

Dotazník se skládá z 12 otázek, z toho 10 uzavřených otázek a 2 polouzavřené otázky. Dotazník je určen pro občany obce Valašská Bystřice vlastníci nemovité věci na území dané

obce. Cílová skupina je ve věkové kategorii od 18 let věku. Distribuce dotazníku probíhala v listinné a elektronické podobě. Dotazníkové šetření bylo prováděno v časovém rozmezí 25.ledna 2024 do 10. dubna 2024. Vyhodnocení odpovědí z dotazníků jsou vyhotovené v tabulkách a grafech prostřednictvím Microsoft Excel. Výsledky dotazníkového šetření jsou následně interpretovány do závěrečného doporučení obci Valašská Bystřice.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CHARAKTERISTIKA OBCE

Obec je územní samosprávný celek, který na vlastní odpovědnost hospodaří se svým majetkem (Pospíšil a Žufan, 2019). Podle Malasta (2016) je obec považována za základní útvar na něž navazují kraje též vyšší územní samosprávný celek. Obec je veřejnoprávní korporace územně ohraničená a samostatně rozhoduje ve svých záležitostech, tedy není řízená státem ani krajem. Dbá o potřeby svých občanů a stanovuje povinnosti vydáním obecně závazné vyhlášky. Má svůj vlastní majetek, peněžní prostředky a v neposlední řadě sestavuje obecní rozpočet, podle kterého hospodaří (Česko, 2000a).

Jaké povinnosti obec může vnést do obecně závazné vyhlášky?

- stanovit jaké činnosti by měly být zakázány, aby nenarušovaly veřejný pořádek,
- stanovit možnosti pořádání sportovních a společenských aktivit,
- stanovit výši daně z nemovitých věcí (Česko, 2000a).

Obec se rovněž dá charakterizovat jako veřejná nezisková organizace, která není primárně založená za účelem zisku, nýbrž plní veřejně prospěšnou funkci ve své hlavní činnosti (Peková, 2019). Obec může vykazovat zisk ve své vedlejší hospodářské činnosti, avšak tento zisk musí být použit k činnosti hlavní (Česko, 2009).

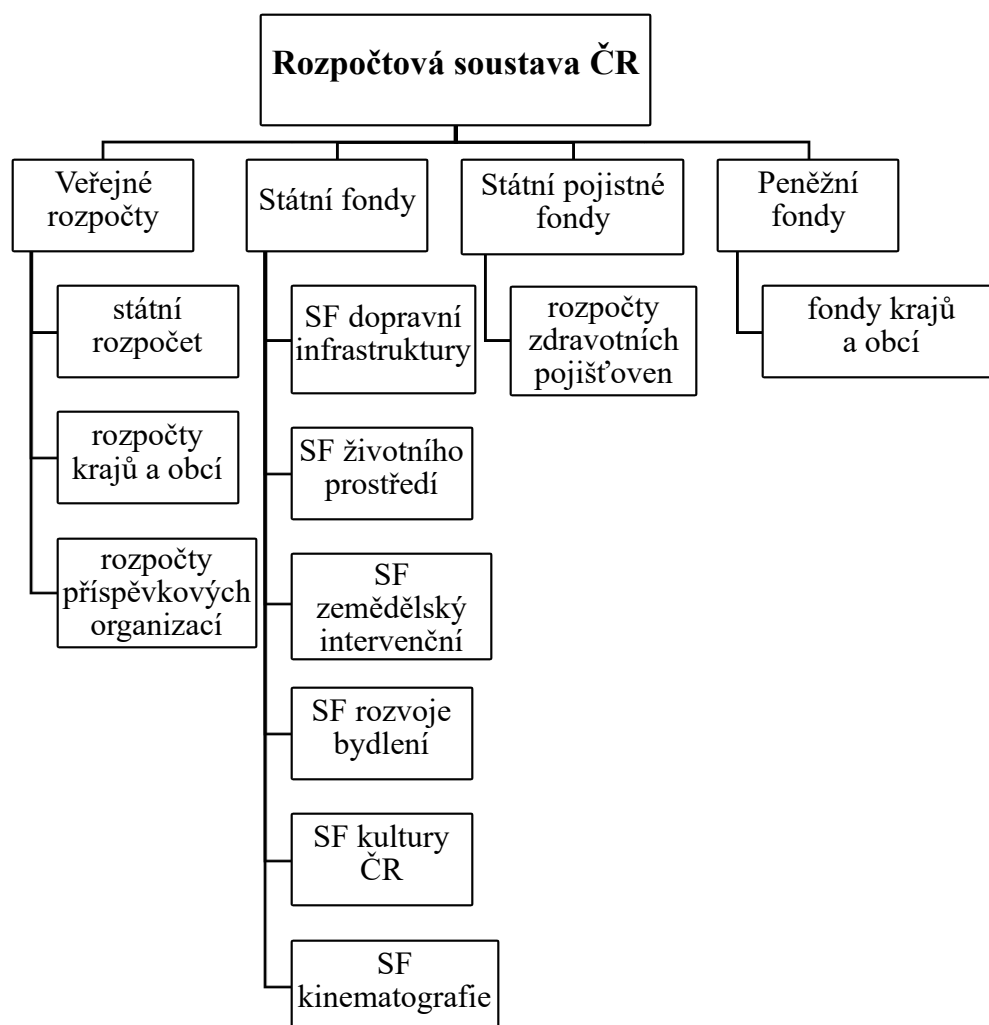
Podle Provazníkové (2015) obce vykonávají samostatnou působnost a pokud jsou na obce převedeny určitá práva k výkonu státní správy, tak obce vykonávají i přenesenou působnost. Podle Malasta (2016) tvoří občan personální základ obce. A proto již z této věty vyplývá, že občané tvoří společenství na ohraničeném území, bez nichž by žádné společenství fungovat nemohlo, nýbrž by nemohla fungovat ani obec jako územní samosprávný celek. Tento personální základ je velice důležitý, aby obec měla pro koho fungovat, hospodařit a rozvíjet se. Každá obec má své zastupitelstvo, které spravuje obec a rozhoduje ve svém teritoriu samosprávy (Česko, 1992a).

2 ROZPOČET OBCE

Jako první je důležité uvést, kterým zákonem se musí obec řídit při sestavování rozpočtu. Je to zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Obec, aby mohla hospodařit musí mít sestavený roční rozpočet a střednědobý výhled rozpočtu na alespoň další dva roky (Česko, 2000b). Obec se také musí řídit vyhláškou o rozpočtové skladbě, jedná se o vyhlášku č. 412/2021 Sb., o rozpočtové skladbě (Česko, 2021a).

Jak uvádí Řezníčková (2019) rozpočty ÚSC jsou suverénní a nejsou nijak vázány ke státnímu rozpočtu, pokud pomineme vazby v rámci transferů poskytovaných územním samosprávným celkům.

Rozpočty obcí jsou součástí rozpočtové soustavy České republiky v rámci kategorie veřejných rozpočtů, viz schéma obrázek č. 1.

Obrázek 1 Schéma rozpočtové soustavy ČR
Zdroj: (Černohorský, 2020), vlastní zpracování

2.1 Charakteristika obecního rozpočtu

Střednědobý výhled rozpočtu se sestavuje proto, aby mohl ukázat finanční plán pro rozvoj hospodaření obce. Tento výhled obsahuje hlavně souhrn příjmů a výdajů, dlouhodobé závazky a pohledávky, finanční zdroje a dlouhodobě uskutečněné plány (Česko, 2000b).

Již zmíněný rozpočet je finanční plán neziskových organizací. Obec se tímto rozpočtem musí řídit k financování jejího hospodaření. Na každý kalendářní rok (účetní období) má sestavený roční rozpočet, tím pádem se rozpočtový rok rovná roku kalendářnímu. Díky sestavování střednědobého výhledu může obec vycházet, aby sestavila roční rozpočet. Tento rozpočet je sestaven jako vyrovnaný. Náplní tohoto rozpočtu jsou příjmy a výdaje a ostatní peněžní operace. Pokud by příjmy převyšovaly výdaje, tak se tento přebytek převede do následujícího období a bude dále použit k hlavní činnosti obce. Dále může být obsahem rozpočtu výsledek hospodaření z vedlejší hospodářské činnosti, kterou může obec vykonávat. Tyto prostředky musí být použity k činnosti hlavní. Vedlejší hospodářskou činnost mohou územně samosprávné celky vykonávat, jedná se o činnost výdělečnou za účelem dosažení zisku. Tato podnikatelská činnost se vede mimo rozpočet obce (Česko, 2000b).

Podle Provazníkové (2015) lze rozpočet územního samosprávného celku chápat jako decentralizovaný peněžní fond. Kdy obsahem tohoto fondu jsou příjmy, které ÚSC získá přidělením z rozpočtové soustavy a příjmy, které ÚSC získá z vlastní činnosti. Rozpočet je prostředek k zajištění a hrazení obecního hospodaření (Provazníková, 2015).

Podle Sedmihradské (2015) je důležitou funkcí obecního rozpočtu funkce kontrolní, která zabezpečuje, aby příjmy byly vynaloženy na konkrétní účel (výdaj).

2.2 Příjmy obecního rozpočtu

Obec je nezisková organizace, která hospodáří převážně s příjmy, které se obci poskytnou ze státního rozpočtu, z rozpočtu kraje nebo od poskytovatele peněžního daru. Jedná se převážně o dotace, výnosy daní nebo podíly na nich. Samozřejmě nemůžeme opomenout na příjmy z hospodářského výsledku hlavní činnosti a vedlejší hospodářské činnosti. Také má příjmy z vlastního majetku a z místních poplatků. Za příjem se také považují návratné zdroje. Pod tímto pojmem si můžeme představit smluvně ujednanou půjčku, úvěr, prodej emitovaných komunálních dluhopisů územního samosprávného celku (Česko, 2000b).

Podle Provazníkové (2015) lze chápat příjmy ÚSC jako návratné a nenávratné zdroje financování. Nenávratné příjmy jsou daňové a nedaňové příjmy, dotace a transfery. Představitelem návratných příjmů jsou půjčky a úvěry, které musí ÚSC vyrovnat s poskytovatelem těchto příjmů (Provazníková, 2015).

2.2.1 Daňové příjmy

Do daňových příjmů můžeme zahrnout i místní poplatky (poplatek za psa), jak uvádí Lajtkepová (2021). Podle Provazníkové (2015) mají tyto příjmy formu dotací, jedná se o daně důchodové, spotřební. Avšak to nelze říci o typu majetkové daně, kterou je daň z nemovitých věcí, ta plyne ve 100 % výši do rozpočtu obcí (Provazníková, 2015).

Tyto daňové příjmy se řadí mezi nenávratné zdroje. Mezi další daňové příjmy můžeme zařadit výnosy z místních poplatků, správních poplatků a výnosy, které souvisí s ochranou životního prostředí. Také výnos z daně z hazardních her (Finance a rozpočet, © 2023-2024).

Obec má možnost zavést následující místní poplatky:

- poplatek ze psů,
- poplatek z pobytu za lázeňský či rekreační pobyt,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do určitých míst nebo částí měst,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace,
- poplatek za komunální odpad (Česko, 1990).

Více o problematice daňových příjmů bude pojednáno v kapitole 3.2. Rozpočtové určení daní.

2.2.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy jsou podle Provazníkové (2015) závislé na činnosti ÚSC. Řadí se zde příjmy z vlastního podnikání ÚSC, uživatelské poplatky (poplatky za hřbitovní služby, za svoz a likvidaci komunálního odpadu atd.), z vlastní správní činnosti (pokud ÚSC má

přenesenou působnost od státu), ostatní příjmy (příjmy z darů, výnos ze sbírek atd.) (Provazníková, 2015).

Podle Pekové (2011) mohou být tyto příjmy nenávratné (zejména poplatky za poskytování veřejných statků, přijaté dary, výnosy z veřejných sbírek apod.) a návratné (zejména krátkodobé úvěry a půjčky).

2.2.3 Dotace neboli transfery

Dotace a transfery slouží k vyrovnání nedostatečného příjmu z daní ze státního rozpočtu, aby pokryly výdaje ÚSC, které čím dál víc vzrůstají, jak říká Provazníková (2015).

Dotace mohou být účelové a neúčelové. Pro účelovou dotaci je specifické, aby její prostředky byly vynaloženy na konkrétní účel, ke kterému byla poskytnuta. Naopak neúčelovou dotaci může ÚSC využít k jakémukoliv účelu, nejsou tedy vázané ke konkrétnímu účelu (Provazníková, 2015).

Peková (2011) rozděluje dotace na běžné a kapitálové. Oba druhy dotací se dále rozdělují, zda plynou na konkrétní účel či nikoliv. Běžné dotace se využívají převážně na provozní účely, a naopak kapitálové dotace se používají na nějakou investiční činnost (Peková, 2011).

Transfer je tedy příjem financí z veřejných rozpočtů státu, státních fondů, ÚSC nebo příjem ze zahraničí. Můžeme zde zařadit dotace, granty, dávky, peněžní dary a další (Máče, 2012).

2.2.4 Kapitálové příjmy

Jak říká Provazníková (2015), jedná se o příjmy za prodej majetku ÚSC, také výnos z prodeje akcií dalších majetkových podílů. Peková (2011) pojednává o kapitálových příjmech jako o jedné opakované platbě, a navíc do těchto příjmů zahrnuje také dary na hrazení investic, investiční středně a dlouhodobé úvěry, emise cenných papírů vyhrazených na hrazení investic.

2.2.5 Ostatní příjmy

Za ostatní příjmy Lajtkepová (2021) považuje příjmy, které jsou navíc a nepřiřaditelné k předchozím kategoriím, doplňkové nebo přijaté sankční pokuty. Také Peková (2011) považuje tyto příjmy za těžko předpokládané, plynou zde například příjmy z udělení penále za znečištění veřejného prostranství apod.

2.3 Výdaje obecního rozpočtu

Mezi výdaje obecního rozpočtu se zejména řadí výdaje z vlastní činnosti, výdaje spjaté s výkonem státní správy a dalších povinností, které má dle zákona. Také tady lze zařadit platbu úroků z přijatých půjček a úvěrů a další (Česko, 2000b).

Peková (2011) uvádí rozdělení příjmů jak podle druhového členění rozpočtové skladby na běžné a kapitálové, tak podle návratnosti a nenávratnosti. Do návratných výdajů řadí poskytnuté krátkodobé neinvestiční půjčky a také poskytnuté investiční půjčky. Do nenávratných výdajů se řadí téměř veškeré výdaje, které se již ÚSC nevrací (Peková, 2011).

Výdaje obecního rozpočtu můžeme rozdělit do dvou hlavních kategorií následovně.

2.3.1 Běžné výdaje

Mezi běžné výdaje se řadí například mzdové náklady, nákup zásob, služeb, neinvestiční dotace (Máče, 2012). Tyto výdaje jsou docela přesně plánovatelné, neboť se opakují. Lze zde zařadit výdaje provozní, převážně na provoz obce, škol a sociálních zařízení. Také údržbu místních komunikací, vodovodů, kanalizací. Rovněž i neinvestiční dotace podnikům, občanům, neziskovým organizacím a dalším (Peková, 2011).

2.3.2 Kapitálové výdaje

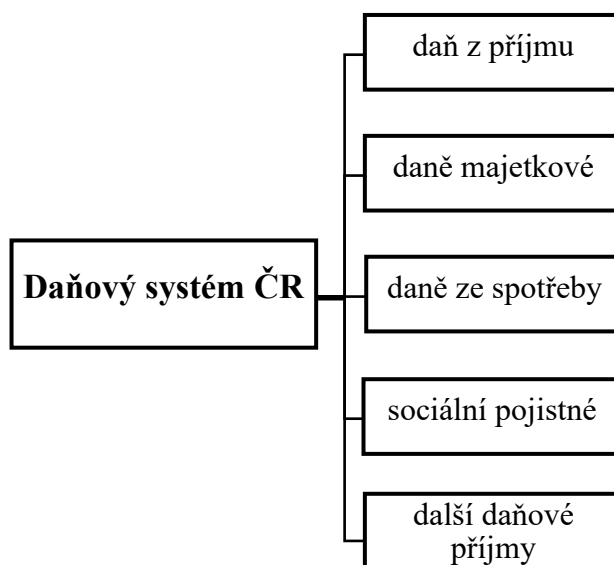
Mezi kapitálové výdaje se řadí pořízení dlouhodobého majetku a investiční dotace (Máče, 2012). Kapitálové výdaje na investice jsou podle Pekové (2011) pokaždé plánovatelné, avšak jednorázové. Do této kategorie lze zařadit výdaje na investiční činnost, nákup akcií a majetkových podílů, investiční transfery podnikům, neziskovým organizacím nebo svým mimorozpočtovým fondům (Peková, 2011).

3 DAŇOVÝ SYSTÉM ČR

Je důležité plnit veřejné rozpočty, a jakým způsobem než prostřednictvím daní. Žádný soukromý subjekt nebude vynakládat své finanční prostředky na uspokojení potřeb obyvatelstva, aniž by od této služby nečekal žádnou protihodnotu. Kde nelze pomoci prostřednictvím financí veřejné pokladny, tam existují sbírky. Avšak primární činnost musí být naplněná pomocí výběru daní.

3.1 Charakteristika

Aby bylo možné pochopit následující kapitolu, měla by se daň blíže specifikovat. „*Daň je povinná, zákonem uložená platba plynoucí do veřejného rozpočtu, nenávratná, neekvivalentní, zpravidla neúčelová a většinou pravidelná*“ (Vančurová et al., 2022, s. 1). Tato věta obsahuje všechny důležité znaky daně, jak je již zmíněno, nelze ji vrátit zpět, nemůžeme od ní čekat nazpět nějakou protihodnotu, je téměř neurčitelná ke konkrétnímu účelu a téměř soustavně se opakující (Vančurová et al., 2022).

Obrázek 2 Schéma daňového systému ČR
Zdroj: (Vančurová et al., 2022), vlastní zpracování

3.1.1 Funkce daní

Daně plní hlavně funkci fiskální k plnění veřejného rozpočtu. Redistribuční funkce je přerozdělit výběr daně od těch majetnějších k méně majetným. Funkce stimulační umožňuje snížit daně nebo naopak zvýšit, pokud některé subjekty páchají špatnosti na dani. A poslední

funkcí daně je funkce stabilizační, která pomáhá upevnit ekonomiku v čase kdy je rozkolísává (Vančurová et al., 2022).

Hejduková (2015) uvádí, že daně vykonávají alokační funkci, aby umožnili výběr peněžních prostředků k naplnění veřejného rozpočtu a tím financovat veřejné statky pro širokou veřejnost. A Vančurová et al. (2022) doplňuje, že touto funkcí stát napravuje nerovnosti na trzích v ekonomice, kdy se snaží subjektům pomoci buď snížením daně nebo poskytuje možnosti si daň snížit úlevou na dani (*poplatníku spoř si na penzi a dám ti možnost si ponížít základ daně z příjmu*). Také Kubátová (2010) doplňuje přidělení peněžních prostředků do míst, kde je jich nedostatek a naopak.

3.1.2 Členění daní

Rozčlenění daní je velmi různorodé, můžeme daně rozdělit podle předmětu zdanění na:

- daně důchodové,
- daně majetkové,
- daně ze spotřeby (Hejduková, 2015).

Dále se můžou daně dělit podle rozpočtového určení daní na:

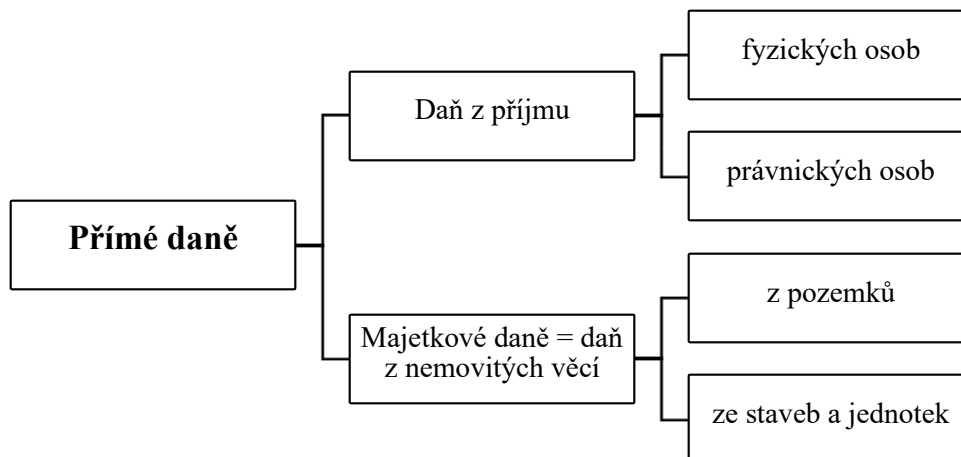
- daně svěřené,
- daně sdílené (Hejduková, 2015).

A další členění daní je podle dopadu na poplatníka na:

- daně přímé,
- daně nepřímé (Hejduková, 2015).

Přímé daně jakož už z názvu vyplývá jsou přímo adresovány poplatníkům (subjektům) neboli jsou stále „na očích“. Podle Vančurové et al. (2022) se mezi přímé daně řadí daně z příjmů fyzických a právnických osob a daně majetkové (tj. daň z nemovitých věcí). Některé zdroje uvádí silniční daň do daní majetkových (Daňová soustava v ČR, 2023); (Daňová soustava ČR, 2024); (Lajtkepová, 2021). Také Široký (2008) uvádí, že výši přímých daní se stanoví podle příjmu nebo majetku poplatníka.

Podle Grubera (2019) jsou majetkové daně nazývány jako daně z bohatství a jsou placené z hodnoty majetku, které má ve vlastnictví osoba či rodina. Majetkové daně jsou založeny na hodnotě pozemků a staveb, které jsou postavené na pozemku (Gruber, 2019).

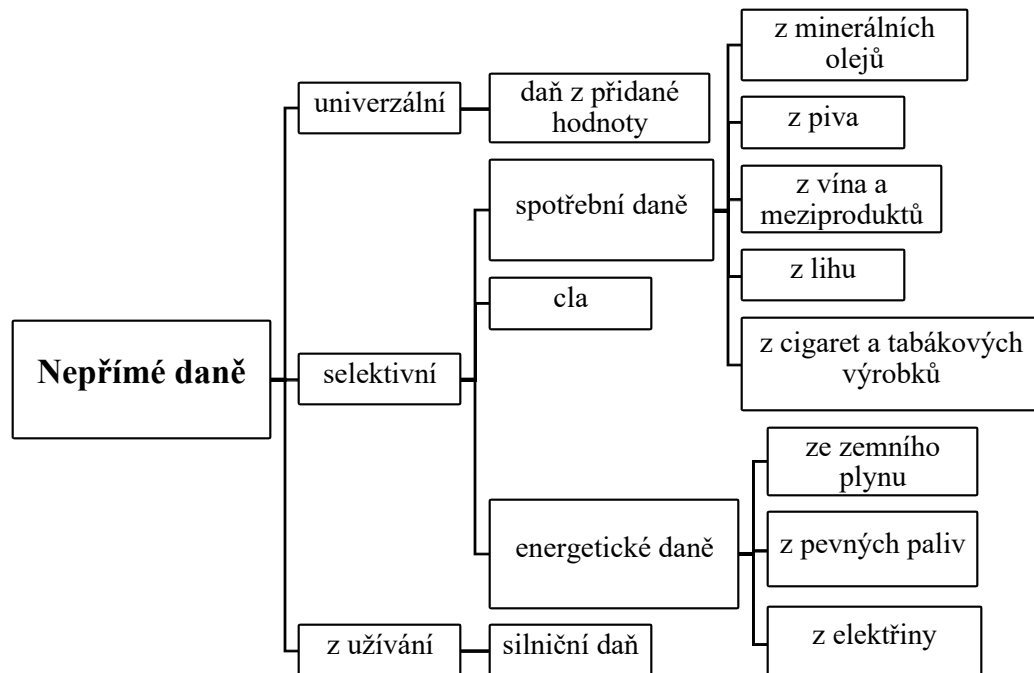
Obrázek 3 Schéma přímých daní

Zdroj: (Vančurová et al., 2022), vlastní zpracování

Nepřímé daně jsou v názvu také zcela jasně výstižné, nelze je přímo adresovat poplatníkům, platíme je nepřímo prostřednictvím plátců daně (odvádí tyto daně finančnímu úřadu), jsou vždy skryté v cenách spotřebovávaných statků, které ve skutečnosti platí poplatník (Vančurová et al., 2022). Nepřímé daně nedbají na výši příjmu poplatníků, jak pro majetnější, tak i pro méně majetné jsou stále ve stejné výši (Široký, 2008).

Jsou to daně ze spotřeby, které se dělí na:

- univerzální-daň z přidané hodnoty,
- selektivní-daně spotřební, cla, energetické daně,
- z užívání-silniční daň (Vančurová et al., 2022).

Obrázek 4 Schéma nepřímých daní
Zdroj: (Vančurová et al., 2022), vlastní zpracování

3.2 Rozpočtové určení daní

Rozpočtové určení daní se zabývá přerozdělováním výnosu z daní do veřejných rozpočtů. Daňové určení je usnesené v zákoně č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Příjemce jsou obce, kraje a Státní fond dopravní infrastruktury. V daňovém systému máme uvedené veškeré daně, avšak rozpočtového určení daní se podílí pouze daně z příjmu, daň z nemovitých věcí, daň z přidané hodnoty a daň silniční (Česko, 2000c).

Všechny ostatní daně (spotřební a energetické daně, cla) jsou výnosem státního rozpočtu a nejsou dále přerozdělovány do rozpočtů krajů a obcí (Druhový rozklikávací rozpočet pro příjmy, 2024).

Kraje se podílí na celkovém hrubém výnosu z daní 9,76 %, z toho každý kraj má jinou procentuální míru výnosnosti daně (viz Graf 1), která je stanovená v příloze č. 1 zákona o rozpočtovém určení daní. To neplatí pro daň z příjmu právnických osob, kterým je poplatníkem sám kraj (tuto svou daňovou povinnost kraj neplatí, je jakoby příjmem kraje) (Česko, 2000c).

Graf 1 Procentuální míra výnosnosti krajů
Zdroj: (Česko, 2000c), vlastní zpracování

Obce se podílí na celkovém hrubém výnosu z daní 24,92 %. Další 1,5 % se obce navíc podílí na celkovém hrubém výnosu z daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti, kterou odvádí plátcí daně. Daň z příjmu právnických osob, kterou je plátcem sama obec je 100 % příjmem rozpočtu dané obce. Do rozpočtu obce plyne ve 100 % výši daň z nemovitých věcí v částce, která je vybrána podle území, kde se nemovitost nachází. Výběřím daně z nemovitých věcí jsou finanční úřady, které daň vyberou a následně ji odešlou na konkrétní účet příslušné obce (Česko, 2000c).

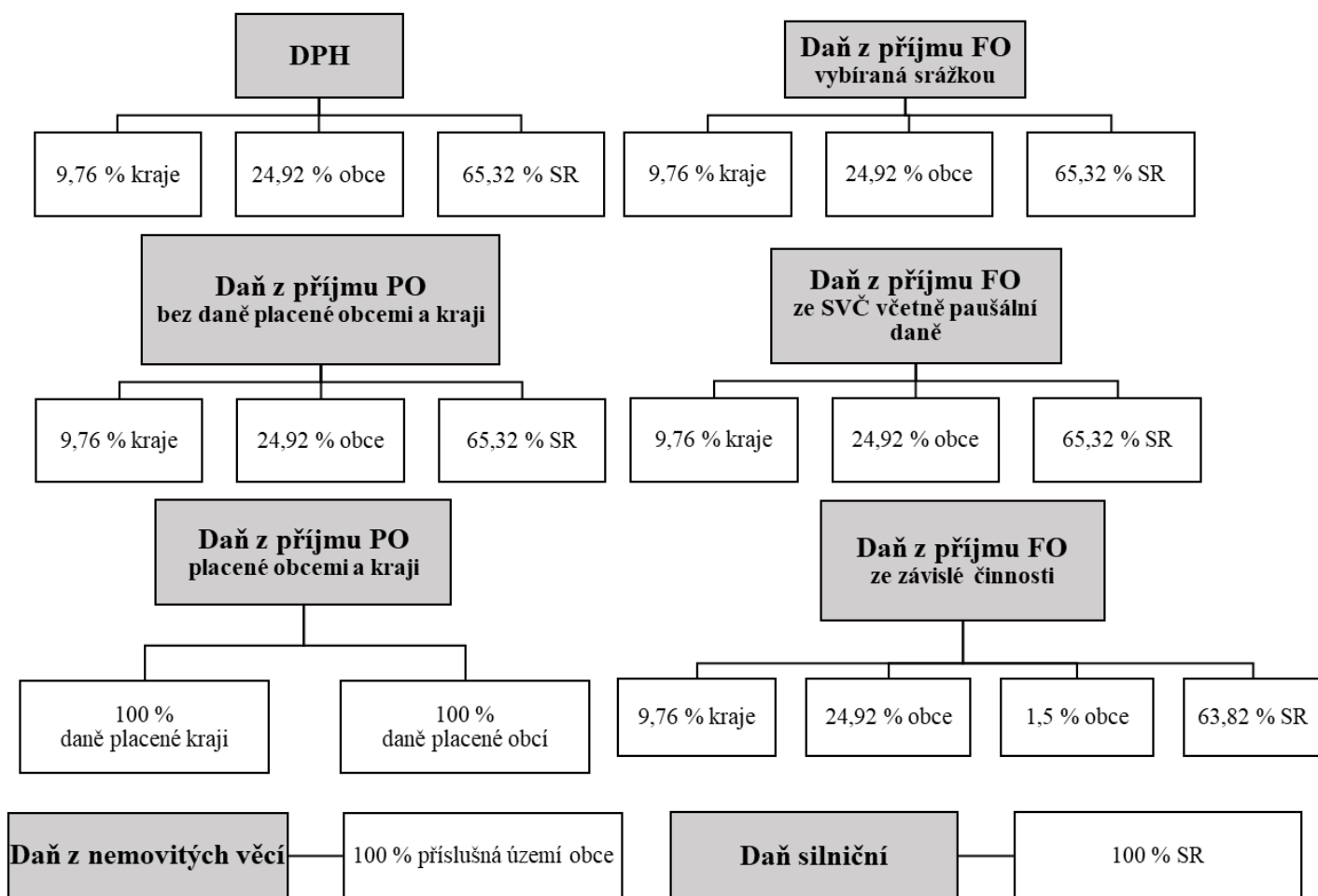
Výpočet:

Podíl 24,92 % na celkovém výnosu z daní se musí rozdělit mezi všechny obce v České republice a to procentem, který se vypočte podle přesného matematického vzorce následujícími způsoby (to však neplatí pro Prahu, Brno, Plzeň, Ostravu) (Česko, 2000c).

Součet poměru výměry katastrálního území obce ku celkové výměře všech obcí a vynásobené koeficientem 0,03; poměr počtu obyvatel v obci ku počtu obyvatel všech obcí a násobené koeficientem 0,10; poměr počtu žáků škol, kterým je zřizovatel obec ku počtu žáků všech obcí násobené koeficientem 0,09; poměr násobku postupných přechodů (součet násobků postupných přechodů ku součtu násobků postupných přechodů za všechny ostatní obce) násobené koeficientem 0,78. Tabulka koeficientů a násobků postupných přechodů je v Příloze č. 2 k zákonu č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní (Česko, 2000c).

Ve Vyhlášce č. 264/2023 Sb., o procentním podílu jednotlivých obcí na částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů, jsou v Příloze vyhlášky uvedené podíly obcí na celkovém hrubém výnosu ze sdílených daní (podle rozpočtového určení daní se podílí na výnosu z daně z přidané hodnoty a daní z příjmů) (Česko, 2023).

V následujícím obrázku č. 5 je uvedené schéma rozpočtového určení daní, na kterém se podílí státní rozpočet, kraje a obce.

Obrázek 5 Schéma rozpočtového určení daní ČR platné od 1.1.2024

Zdroj: (Rozpočtové určení daní, 2024), vlastní zpracování

Rozpočtové určení daní dělí daně na dva základní druhy, a to svěřené a sdílené daně, viz podkapitoly 3.2.1. a 3.2.2.

3.2.1 Svěřené daně

Tento pojem je dosti zavádějící, avšak Vančurová et al. (2022) říká, že daně svěřené plynou někomu dalšímu, než je výběrce daní (stát prostřednictvím finančních úřadů). Lajtkepová (2021) doplňuje, že svěřené daně přímo proudí do určitého rozpočtu nebo rozpočtového fondu a nemusí se dále přerozdělit. Pospíšil, Žufan (2019) uvádí, že tyto svěřené daně plynou do konkrétního rozpočtu v takové míře, v jaké jsou na daném území vybrané. To znamená, že výše výnosu ze svěřených daní ovlivňuje právě konkrétní obec či kraj (Pospíšil a Žufan, 2019). Peková (2011) také uvádí obdobný název svěřených daní, a to daně výlučné, které výhradně proudí do jednoho typu veřejného rozpočtu.

Jedná se o daně:

- daň z nemovitých věcí,
- daň silniční,
- daň z příjmu právnických osob (placená kraji a obcí) (Rozpočtové určení daní, 2024).

3.2.2 Sdílené daně

Název těchto daní sám o sobě říká, že se tyto daně sdílí do více veřejných rozpočtů, proto nemůžou být v kategorii svěřených daní (Vančurová et al., 2022). Výnosy z těchto daní se rozdělují mezi více veřejných rozpočtů, a to mezi obecní rozpočty, krajské rozpočty a státní rozpočet (Pospíšil a Žufan, 2019). Dále Peková (2011) uvádí, že tyto daně se rozdělují pomocí podílu na sdílených daních do veřejných rozpočtů.

Jedná se o daně:

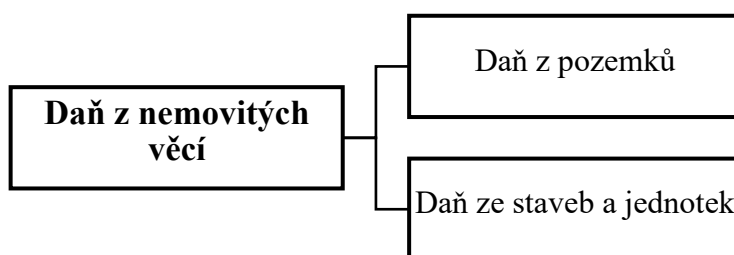
- daň z přidané hodnoty,
- daň z příjmu fyzických osob (ze závislé činnosti, ze SVČ včetně paušální daně, vybíraná srážkou,
- daň z příjmu právnických osob (bez daně placené obcemi a kraji) (Rozpočtové určení daní, 2024).

4 DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ

Legislativní úprava této daně je ukotvena v zákoně č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. Daň z nemovitých věcí zahrnuje daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek. Zdaňovací období je kalendářní rok. Pokud nastaly skutečnosti, které vedou k podání daňového přiznání z daně z nemovitých věcí je nutné tak učinit do 31.ledna následujícího roku, po roku, ve kterém tyto skutečnosti nastaly (Česko, 1992b).

Daň z nemovitých věcí patří do daní majetkových, tedy do daní přímých. Výnosy z této daně jsou sice stálé, avšak nejedná se o vysoké částky výnosů. Státního rozpočtu se tyto daně netýkají a plynou po výběru správce (místně příslušný finanční úřad) na účty obcí. Výnos z těchto daní plyne ve 100 % výši na účet obce. Každé obci příslušní výnos podle území, kde se nemovitost nachází (Vančurová et al., 2022).

Jak již bylo zmíněno, obce nejsou správcem této daně. Na jedné straně jsou zbaveny administrativy, kterou je nutné vést, avšak na straně druhé nemají více informací, jaké částky se vybraly za jednotlivé druhy pozemků, staveb a jednotek.

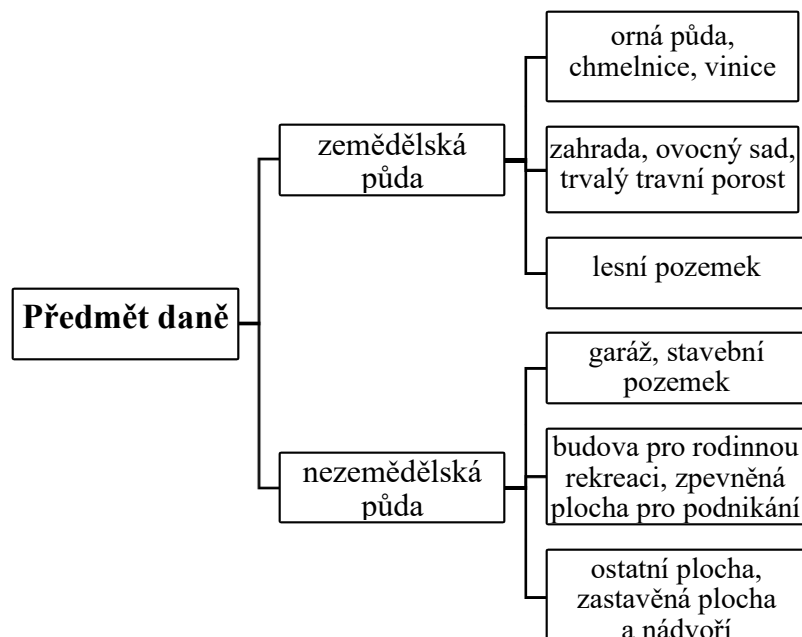
Obrázek 6 Rozdělení daně z nemovitých věcí
Zdroj: (Česko, 1992b), vlastní zpracování

4.1 Daň z pozemků

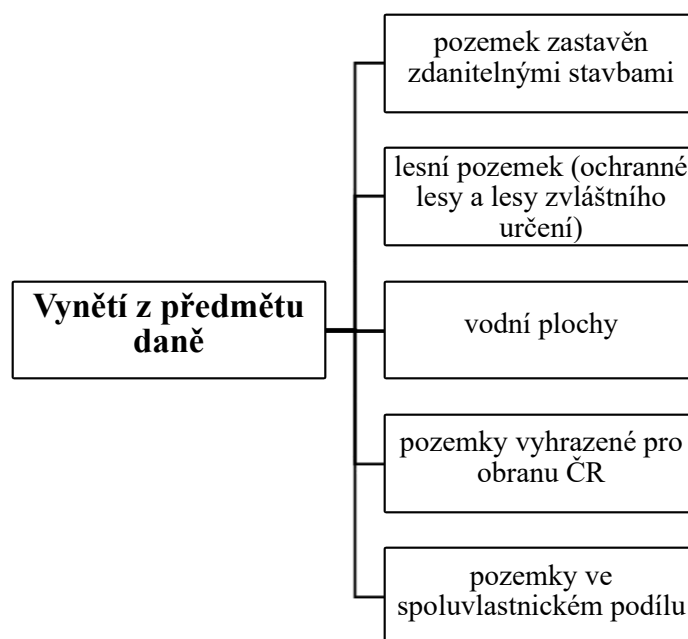
V § 2 - § 6 zákona č. 338/1992 Sb. je ukotvená daň z pozemků. V následujících paragrafech je vymezen předmět daně, poplatníci daně, osvobození od daně, základ a sazba daně a skupina pozemků (Česko, 1992b).

4.1.1 Předmět daně

Předmětem daně musí být pozemky, které jsou v evidenci katastru nemovitostí. V následujícím obrázku č. 7 jsou vymezeny pozemky, které jsou předmětem zdanění. A také na obrázku č. 8 jsou vymezeny pozemky, které jsou z předmětu daně vyňaty (Česko, 1992b).

Obrázek 7 Předmět daně z pozemků
Zdroj: (Česko, 1992b), vlastní zpracování

Obrázek 8 Pozemky vyňaté z předmětu daně
Zdroj: (Česko, 1992b), vlastní zpracování

4.1.2 Osvobození od daně

Velké zastoupení druhů pozemků se nachází v osvobození od této daně. Veškeré druhy pozemků jsou vyjmenovány v §4/odst.1/písm. a) - z). Osvobozeny jsou převážně pozemky ve vlastnictví České republiky, ve vlastnictví obce či kraje (pozemky leží na území obce),

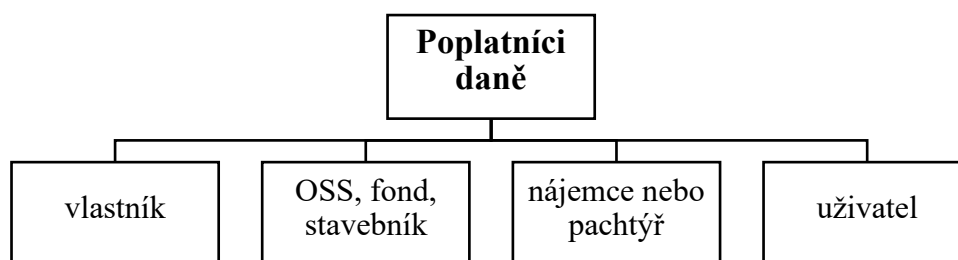
pozemky se zdanitelnou stavbou sloužící církvi, obecně prospěšným společenstvem, spolkům, odborovým organizacím, organizacím zaměstnavatelů a mezinárodních odborových organizací. Dále kulturní památky ve vlastnictví ČR, pozemky se zdanitelnou stavbou sloužící škole, muzeu, galerii, zdravotnickému zařízení, pro čistírny odpadních vod. Také pozemky, na nichž jsou přehrady, silnice, dálnice (Česko, 1992b).

Příčiny osvobození jsou převážně vázány k veřejnému užívání statků a služeb (ve veřejné správě, vzájemně prospěšných společnostech, k ochraně životního prostředí a další). Je důležité u osvobozených pozemků dále prozkoumat podmínky, které osvobození udělují. Některé pozemky nesmí být využity za účelem podnikání, anebo jsou osvobozeny uvedením do daňového přiznání (Vančurová et al., 2022).

4.1.3 Poplatníci daně

Poplatníkem daně je buď vlastník pozemku, nebo pokud vlastníka pozemku nelze určit, tak se jedná o uživatele. Uživatelem pozemku je také Státní pozemkový úřad nebo Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, kteří pozemky spravují. Další skupinou jsou nájemci nebo pachtýři, kteří mají pronajatý nebo propachtovaný pozemek (Česko, 1992b).

Poslední skupinou jsou poplatníci, kteří vlastní pozemek, který je v rukou státu (organizační složka státu, státní příspěvkové organizace, státní fond a ostatní státní organizace), nebo je ve vlastnictví svěřenského fondu, podílového fondu, fondu obhospodařovaného penzijní společností, nebo je zatížen právem stavby (poplatníkem je stavebník) (Česko, 1992b).

Obrázek 9 Členění poplatníků daně z pozemků
Zdroj: (Česko, 1992b), vlastní zpracování

4.1.4 Základ daně a sazba daně

Základ daně se určuje podle druhů pozemků. Z toho plyne, že základ daně se stanoví jinými způsoby u druhů pozemků. U zemědělského pozemku (orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty) se zjišťuje základ daně následovně. Průměrná cena pozemku je každý rok aktualizována ve Vyhlášce č. 298/2014 Sb., o stanovení seznamu

katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků (Česko, 1992b).

$$ZD = \text{skutečná výměra [m}^2\text{]} * \text{průměrná cena pozemku [Kč]}$$

U lesního pozemku se základ daně může určit dvěma způsoby, vybere se způsob, který je pro poplatníka nejvýhodnější (Česko, 1992b).

$$ZD = \text{cena pozemku zjištěná k 1. lednu zdaňovacího období}$$

nebo

$$ZD = \text{skutečná výměra [m}^2\text{]} * \text{částka 3,80 [Kč]}$$

U pozemků ostatní plochy, zastavěné plochy a nádvoří, stavební pozemek, zpevněné plochy se základ daně určí ze skutečné výměry pozemku (Česko, 1992b).

$$ZD = \text{skutečná výměra [m}^2\text{]} \text{ zjištěná k 1. lednu zdaňovacího období}$$

Sazba daně se u jednotlivých druhů pozemků liší. V tabulce č. 1 jsou rozděleny pozemky, u kterých se výše sazby daně stanoví procentem ze základu daně. Vybrané zemědělské pozemky jsou orná půda, chmelnice, vinice, zahrady a ovocné sady (Česko, 1992b).

Tabulka 1 Sazba daně vyjádřená v procentech

Zdroj: (Česko, 1992b), vlastní zpracování

Druh pozemku	Sazba daně
vybraný zemědělský pozemek	1,35 %
trvalé travní porosty	0,45 %
lesní pozemek	0,45 %

V tabulce č. 2 jsou uvedené druhy pozemků, u kterých je výše sazby daně stanovena v korunách českých za každý 1 m² výměry pozemku (Česko, 1992b).

Tabulka 2 Sazba daně vyjádřená v Kč/1 m²

Zdroj: (Česko, 1992b), vlastní zpracování

Druh pozemku	Sazba daně
zemědělské zpevněné plochy	1,80 Kč
ostatní zpevněné plochy	9,00 Kč
stavební pozemek	3,50 Kč
nevyužitelné ostatní plochy	0,08 Kč
jiné plochy	0,35 Kč
vybrané ostatní plochy	0,35 Kč
zastavěné plochy a nádvoří	0,35 Kč

Nepłodná půda,
zamokřená
plocha, mez,
stráž, zeleň

Plochy, které nejsou
nevyužitelné ostatní
plochy a jiné plochy

Určené k podnikání
pro zemědělskou
prvovýrobu, lesní
a vodní hospodářství

Plochy, které
nejsou zemědělské
zpevněné plochy

Výše sazby daně u stavebních pozemků se musí ještě navíc vynásobit koeficientem podle počtu obyvatel v obci. Koeficienty jsou uvedené v tabulce č. 3. Statutární města Františkovy Lázně, Mariánské Lázně, Luhačovice, Poděbrady a Praha mají koeficient daný. Obce do 1000 obyvatel nejsou koeficientem nijak dotčeny (Česko, 1992b).

Tabulka 3 Koeficient podle počtu obyvatel
Zdroj: (Česko, 1992b), vlastní zpracování

Počet obyvatel v obci	Koeficient
do 1000 obyvatel	1,0
1001 - 6000 obyvatel	1,4
6001 - 10 000 obyvatel	1,6
10 001 - 25 000 obyvatel	2,0
25 001 - 50 000 obyvatel	2,5
od 50001 obyvatel v obci; Františkovy Lázně, Luhačovice, Mariánské Lázně, Poděbrady	3,5
Praha	4,5

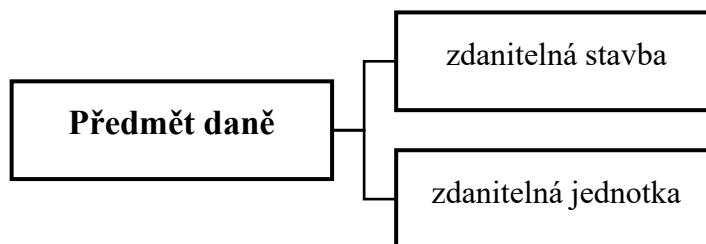
Stavební pozemek je takto označen do doby, než se na tomto pozemku vybuduje zdanitelná stavba nebo zdanitelné jednotky a tím tato zdanitelná stavba nebo jednotky budou podléhat dani ze staveb a jednotek. Také označení stavebního pozemku zanikne v případě, že dojde k ukončení stavebního povolení, ohlášení či společného povolení (Hnátek, 2023).

4.2 Daň ze staveb a jednotek

V § 7 - § 11a zákona č. 338/1992 Sb., je ukotvená daň ze staveb a jednotek. Je vymezen předmět daně, poplatníci daně, osvobození, základ a sazba daně, skupiny staveb a jednotek a zvýšení daně. Část čtvrtá a pátá se týká obou daní z nemovitých věcí (Česko, 1992b).

4.2.1 Předmět daně

Předmětem daně jsou dokončené nebo užívané zdanitelné stavby a jednotky. Do zdanitelné stavby patří také inženýrská stavba (věže pro vysílání, hornictví, pro chemické podniky a ostatní průmysl; komíny pro energetiku). Z předmětu daně jsou vyňaty zdanitelné stavby, ve které se nachází zdanitelné jednotky (došlo by ke dvojímu placení daně) (Česko, 1992b).

Obrázek 10 Předmět daně ze staveb a jednotek
Zdroj: (Česko, 1992b), vlastní zpracování

4.2.2 Osvobození od daně

Také u daně ze staveb a jednotek existuje celá řada osvobození. Avšak jedná se také o většinu osvobození, které nalezneme i u daně z pozemků. Jako například zdanitelné stavby nebo jednotky, které jsou v držbě České republiky, obce a kraje (na jejich území), církví, některých neziskových organizací a mnoho další. Je možné osvobodit od daně i část stavby nebo jednotky podle výměry nadzemní části podlahové plochy, kterou pokrývají tyto osvobozené stavby či jednotky. U osvobození je důležité, k jaké činnosti jsou stavby a jednotky využívány. Pokud jsou stavby a jednotky vlastněné Českou republikou, církví, obecně prospěšných společností, spolků, odborových organizací, organizací zaměstnavatelů, veřejně výzkumných institucí a veřejných vysokých škol využívány k podnikání, nebo jsou v pronájmu či pachtu, tak osvobozeny nejsou. U zdanitelných staveb nebo jednotek § 9/odst.1/písm. d) až f), k), m) až r), u), v) je nutné podat daňové přiznání, aby byly osvobozeny (př. kulturní památky, budovy škol, muzeí, galerií a další) (Česko, 1992b).

4.2.3 Poplatníci daně

Poplatníci daně u staveb a jednotek jsou totožní jako u daně z pozemků, proto není nutné zmiňovat schéma rozdělení poplatníků daně, viz Obrázek 9 (Česko, 1992b).

4.2.4 Základ daně a sazba daně

Základ daně u zdanitelné stavby se určí podle výměry zastavěné plochy (plocha nad zemí) v m² (Česko, 1992b).

$$ZD = \text{výměra zastavěné plochy [m}^2\text{]}$$

U zdanitelné jednotky se jedná o podlahovou plochu a základem daně je výměra této plochy v m². Výměra podlahové plochy se následně násobí koeficientem 1,22 (jednotka je v budově obytného domu nebo vlastní pozemek, který patří k těmto jednotkám) nebo koeficientem 1,20 (Česko, 1992b).

$$ZD = \text{výměra podlahové plochy} * \text{koeficient}$$

Sazba daně u zdanitelných staveb a zdanitelných jednotek je vyjádřena v tabulce č. 4. Sazba daně vyjádřená v korunách českých se vynásobí základem daně vyjádřeným v m² (Česko, 1992b).

Tabulka 4 Sazba daně ze staveb a jednotek
Zdroj: (Česko, 1992b), vlastní zpracování

Zdanitelné stavby a zdanitelné jednotky	Sazba daně za 1 m ²
budovy obytného domu	3,50 Kč
příslušenství k budově obytného domu (až výměra přesahuje 16 m)	3,50 Kč
rekreační budovy	11,00 Kč
jiné budovy zařazené ve skupině rekreačních budov	3,50 Kč
garáže (stojí odděleně od budovy)	14,50 Kč
stavby nebo jednotky určené pro podnikání v zemědělské prvovýrobě, lesním a vodním hospodářství	3,50 Kč
stavby a jednotky určené pro podnikání v průmyslu, stavebnictví, dopravě, energetice nebo ostatní zemědělské výrobě	18,00 Kč
stavby nebo jednotky určené pro ostatní podnikání	18,00 Kč
ostatní zdanitelné stavby	11,00 Kč
ostatní zdanitelné jednotky	3,50 Kč

Obytné domy jsou bytové domy pro účel k bydlení a rodinné domy; jednotky jsou byty a nebytové prostory. Příslušenství budov obytného domu jsou například kotelna, dílna. Za rekreační budovy se považují chaty a chalupy. Ostatní zdanitelné stavby jsou například skleníky. Za ostatní zdanitelné jednotky jsou ty, které nejsou využívány za účelem podnikání, ale mohou být využity k rekreaci (Vančurová et al., 2022).

Dále se sazba daně zvyšuje o 1,40 Kč za další nadzemní podlaží (**tzv. zvýšená sazba daně**):

- u budovy obytného domu, příslušenství k budově, rekreační budovy a jiné budovy zařazené ve skupině rekreačních budov, garáží a ostatní zdanitelné stavby → další nadzemní podlaží je větší než 2/3 zastavěné plochy,

- pro stavby a jednotky určené k podnikání → další nadzemní podlaží je větší než $\frac{1}{3}$ zastavěné plochy (Česko, 1992b).

Také jako u daně z pozemků je i u daně ze staveb a jednotek využit koeficient (viz Tabulka 3) podle počtu obyvatel, kterým se násobí sazba daně u budov obytného domu a jeho příslušenství převyšující 16 m² zastavěné plochy a ostatní zdanitelné jednotky. A budovy pro rodinnou rekreaci a jiné budovy ve skupině rekreačních budov se musí vynásobit koeficientem 2,0, pokud se nachází v národním parku nebo v zóně I. CHKO (Česko, 1992b).

Pokud mají obytné domy nebo zdanitelné jednotky nebytový prostor, ve kterém se podniká, tak se musí zvýšit daň ze staveb a jednotek. U obytného domu se vypočte výměra podlahové plochy nebytového prostoru používané k podnikání a vynásobí se sazbou 3,50 Kč. U zdanitelné jednotky se vypočte upravená podlahová plocha nebytového prostoru a vynásobí se kladným rozdílem (sazba daně u zdanitelné jednotky určená k podnikání a sazba daně za tuto zdanitelnou jednotku neurčenou pro podnikání) (Česko, 1992b).

4.3 Možnosti úprav výše daně z nemovitých věcí

Veškerý výnos daně z nemovitých věcí je poukázán na účet obce z finančního úřadu, a to podle katastrálního území, kde se daná nemovitost nachází. Proto může každá obec s výši daně nějakým způsobem ovlivňovat. V pravomoci obce je manipulovat s daní z nemovitých věcí podle svého uvážení. Má možnost výnos z daně navýšit či naopak snížit. Veškeré změny zvyšování či snižování sazeb daně je nutné stanovit vydáním obecně závazné vyhlášky. Obec musí učinit v platnost obecně závaznou vyhlášku do konce září před dalším zdaňovacím obdobím (Česko, 1992b).

V následujících podkapitolách je vyjádřeno šest možností úprav výše daně z nemovitých věcí.

4.3.1 Osvobození pozemků ostatní plochy podle §4/odst. 6 zákona o DzNV

Obec má možnost u daně z pozemků, konkrétně se jedná o pozemky s názvem ostatní plochy, osvobodit následující pozemky. Jedná se o pozemky neplodná půda, zamokřená plocha, mez, stráž, zeleň a jiná plocha. Obec tak může učinit vydáním obecně závazné vyhlášky na všechny typy pozemků či pouze na jeden. Avšak pokud ve vyhlášce nestanoví konkrétní typ pozemků, tak platí pro všechny (Česko, 1992b).

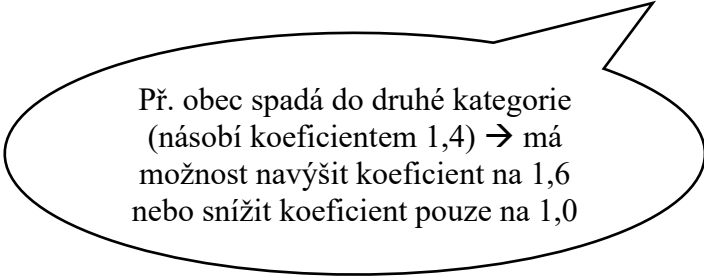
4.3.2 Osvobození zemědělských pozemků podle §4/odst. 1/písm. v) zákona o DzNV

V rukou obce je také osvobození zemědělských pozemků vydáním obecně závazné vyhlášky, kde obec přesně vypíše parcely pozemků. Nově lze osvobodit také druh pozemků zahrada (Česko, 1992b). Tyto pozemky nesmí být v zastavěném území nebo zastavitelné ploše dle stavebního zákona a jsou vyznačené v posledním územním plánu, který je aktualizoval (Česko, 2021b).

4.3.3 Koeficient podle počtu obyvatel dle §6/odst. 4 a §11/odst. 5 zákona o DzNV

Další možností obce je zvýšit či snížit sazbu daně koeficientem podle počtu obyvatel, kterým se násobí stanovená sazba daně (viz Tabulka 3). Tento koeficient může obec o jednu kategorii zvýšit nebo může koeficient snížit o jednu až tři kategorie. Jedná se o tyto druhy pozemků, staveb a jednotek:

- stavebních pozemků,
- budovy obytného domu,
- příslušenství k budově obytného domu (výměra <math><16\text{ m}^2</math>),
- ostatní zdanitelné jednotky,
- u staveb a jednotek, u kterých se uplatňuje **tzv. zvýšená sazba daně** (Česko, 1992b).

Př. obec spadá do druhé kategorie (násobí koeficientem 1,4) → má možnost navýšit koeficient na 1,6 nebo snížit koeficient pouze na 1,0

4.3.4 Koeficient 1,5 dle §11/odst. 6 zákona o DzNV

Další pravomocí obce je zvýšit sazbu daně, a to násobkem koeficientu 1,5 u:

- budovy pro rodinnou rekreaci,
- ostatní budovy ve skupině rekreačních budov,
- garáže (mimo obytnou budovu),

- zdanitelné stavby a zdanitelné jednotky určené pro podnikání v zemědělské prvovýrobě, lesním a vodním hospodářství, průmyslu, stavebnictví, dopravě, energetice, ostatní zemědělské výrobě a ostatních druzích podnikání,
- u staveb a jednotek, u kterých se uplatňuje **tzv. zvýšená sazba daně** (Česko, 1992b).

4.3.5 Snížení sazby daně u skupiny rekreačních budov dle §11/odst. 7/písm. b) zákona o DzNV

Rekreační budovy, které se nacházejí v národním parku nebo v zóně I. CHKO, mají zvýšenou sazbu daně, která se násobí koeficientem 2,0. Obec však může tuto sazbu daně snížit o $\frac{1}{4}$ na koeficient 1,5 (Česko, 1992b).

4.3.6 Místní koeficient dle §12 zákona o DzNV

Místní koeficient je také v pravomoci obce, zda jej zavede či nikoliv. Nový konsolidační balíček zavedl rozmezí již od 0,5. Je tedy možné výslednou daň z nemovitých věcí poplatníkovi snížit. Pro nemovité věci (s výjimkou kromě pozemků orná půda, chmelnice, vinice, zahrady a ovocné sady, trvalé travní porosty, nevyužitelné ostatní plochy) je možné zavést koeficient od 0,5 – 5,0 na celém území obce nebo pouze v jedné nebo více částech obce. Dále se může zavést koeficient 0,5 – 1,5 pro pozemky, které mají viz výše výjimku a jsou na území celé obce (Česko, 1992b).

4.4 Legislativní úpravy platné od 1.1.2024

Konsolidační balíček vyvolal mnoho změn v zákoně o dani z nemovitých věcí. Jedná se o 40 změn v zákoně. V bakalářské práci budou poukázány změny, které souvisí s hlavním cílem práce. Sazby daně z pozemků a ze staveb a jednotek se zvýšily o zhruba 80 % (viz Tabulka 5). Byl zaveden inflační koeficient. Zákon dále upravil výpočet daně a také specifikoval druhy pozemků, které by měly odpovídat i názvům pozemků v katastru nemovitostí. Dále specifikuje, jakým způsobem může obec uvalit na pozemky, stavby a jednotky různé výjimky, a to jednotným způsobem (uvést parcelní čísla, čísla popisná, čísla evidenční, nebo skupinou, pokud nejsou uvedena čísla popisná nebo evidenční). Z předmětu daně jsou vyňaty rybníky určené k intenzivnímu chovu ryb, tzn. vodní plochy jsou z předmětu daně zcela vyňaty (Novela zákona o dani z nemovitých věcí, 2024).

Inflační koeficient (§11/f zákona o DzNV) je zaveden s účinností od 1.1.2024 novelou zákona o DzNV. Inflační koeficient nijak nezasáhne zemědělské pozemky, neboť bude stále

činit 1,0 (Česko, 1992b). Zdaňovací období roku 2024 se inflační koeficient výsledných daní z pozemků a ze staveb a jednotek vůbec nedotkne, neboť je stanoven na 1,0. V dalších obdobích již ano. Vždy se bude inflačním koeficientem násobit výsledná daň z nemovitých věcí (Novela zákona o dani z nemovitých věcí, 2024).

Tabulka 5 Změny daňových sazeb u pozemků, staveb a jednotek
Zdroj: (Novela zákona o dani z nemovitých věcí, 2024), vlastní zpracování

Skupiny pozemků, staveb a jednotek	Sazba daně (2024)	Sazba daně (2023)
A – skupina vybraných zemědělských pozemků	1,35 %	0,75 %
B - trvalý travní porost	0,45 %	0,25 %
C - lesní pozemek (hospodářský les)	0,45 %	0,25 %
E - zastavěná plocha a nádvoří	0,35 Kč/m ²	0,20 Kč/m
F - stavební pozemky	3,50 Kč/m	2,00 Kč/m
G - ostatní plocha	0,35 Kč/m ²	0,20 Kč/m
Q - jiná plocha	0,35 Kč/m ³	0,20 Kč/m
W - neplodná půda, mez, stráž, zamokřená plocha, zeleň	0,08 Kč/m	0,20 Kč/m
X- podnikání v zemědělské prvovýrobě, lesním a vodním hospodářství	1,80 Kč / m	1,00 Kč/m
Y - skupina ostatních zpevněných ploch pozemků	9,00 Kč/m	5,00 Kč/m
H- – budova obytného domu – rodinný dům, bytový dům nebo obytná část zemědělské usedlosti	3,50 Kč/m	2,00 Kč/m
I – příslušenství k budově obytného domu - např. prádelna, kůlna	3,50 Kč/m	2,00 Kč/m
J – budova rodinného domu užívaná pro rodinnou rekreaci a objekt k bydlení užívaný pro rodinnou rekreaci (skupina rekreačních budov)	11,00 Kč/m	6,00 Kč/m
K – budova plnicí doplňkovou funkci k budově pro rodinnou rekreaci (skupina rekreačních budov)	3,50 Kč/m	2,00 Kč/m
L – způsob využití garáž (zdanitelná stavba)	14,50 Kč/m	8,00 Kč/m
P – ostatní zdanitelná stavba	11,00 Kč/m	6,00 Kč/m
M – skupina zdan. staveb pro podnikání v zemědělské prvovýrobě, lesním nebo vodním hospodářství	3,50 Kč/m	2,00 Kč/m
N – skupina zdanitelných staveb pro podnikání v průmyslu, stavebnictví, dopravě, energetice nebo ostatní zemědělské výrobě	18,00 Kč/m	10,00 Kč/m
O – skupina zdan. staveb pro ostatní druhy podnikání	18,00 Kč/m	10,00 Kč/m
R – zdanitelné jednotky pro bydlení, např. byt	3,50 Kč/m	2,00 Kč/m
V – skupina garáží (zdanitelné jednotky)	14,50 Kč/m	8,00 Kč/m
Z – skupina ostatních zdan. jednotek – př. ubytovací jednotky nebo ateliéry (nejsou využívány k podnikání)	3,50 Kč/m	2,00 Kč/m
Š – skupina zdan. jednotek k podnikání v zemědělské prvovýrobě, lesním nebo vodním hospodářství	3,50 Kč/m	2,00 Kč/m
T – skupina zdan. jednotek k podnikání v průmyslu, stavebnictví, dopravě, energetice, ostatní zeměděl. výrobě	18,00 Kč/m	10,00 Kč/m
U – skupina zdan. jednotek pro ostatní druhy podnikání	18,00 Kč/m	10,00 Kč/m

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 CHARAKTERISTIKA OBCE VALAŠSKÁ BYSTŘICE

Obec Valašská Bystřice je veřejnoprávní korporací. Obec je založená podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Řídí se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a Vyhláškou č. 410/2009 Sb. a vážou se k nim České účetní standardy č. 701-710. Obec je zřizovatelem dvou příspěvkových organizací – Materské školy Pramínek a Základní školy Valašská Bystřice (Přehled příspěvkových organizací, 2024). Má také 100 % podíl ve společnosti Valašskobystřická obecní spol. s.r.o. Obec není zřizovatelem organizační složky (Jiné právnické osoby, 2024). Starostou obce je Ing. Josef Maleňák a místostarostka obce je Ing. Jolana Děcká. Zastupitelstvo obce jako nejvyšší orgán má 15 členů a Rada obce jako výkonný orgán se skládá z 5 členů (Obecní úřad, 2024). Společnost Valašskobystřická obecní s.r.o. provozuje a udržuje vodní zdroje, kanalizaci a tepelné zdroje v obci, také vyvázejí odpadní jímky (Valašskobystřická obecní s.r.o, 2024).

Obrázek 11 Lesnatá krajina obce Valašská Bystřice
Zdroj: (O obci, 2024)

Obec Valašská Bystřice se nachází v údolí (nejnižší bod je 460 m n.m.) uprostřed Vsetínských vrchů necelých 7,5 km jižně od nejbližšího města Rožnov pod Radhoštěm. Nachází se v okrese Vsetín Zlínského kraje. Největší bod je vrchol Tanečnice (912 m n.m). Rozloha obce je 36 km². Obcí protéká říčka Bystřice, která vtéká do přehrady Bystřička vzdálená zhruba 9 km. Území celé obce patří do CHKO Beskydy a velkou část území obce tvoří lesy a louky. Nachází se zde mnoho chráněných rostlin a živočichů. Obec má několik částí – Bařiny, Hory, Hřivová, Leskovec, Říka, Tísňavy a Žáry. V obci žije 2 244 obyvatel. Obec vybuodovala tři čističky odpadních vod (O obci, 2024). V obci se nachází 10 671 pozemků a 1379 staveb a jednotek. Bližší specifikace pozemků, staveb a jednotek je uvedena v kapitole 7 (Katastr nemovitostí Valašská Bystřice, 2024). Ve znaku obce jsou zkřížené

sekery, které mají symbolizovat historickou obecní pečeť, modrá barva vyobrazuje říčku Bystřice a stříbrné trojvrší znak rodu Žerotínů (Historie obce, 2024).

Obrázek 12 Znak obce
Valašská Bystřice
*Zdroj: (Historie obce,
2024)*

Po území obce vede celá řada turistických stezek a cyklotras, jak místními částmi obce, tak i přes kopce a lesy. Kdekoliv vyjdete z vrchových cestiček, tam vás čekají neodolatelné výhledy. Obec také nabízí tenisové kurty, hřiště na plážový volejbal, dvě fotbalové hřiště Tělovýchovné jednoty Sokol, čtyři dětská hřiště, Mraveniště (chatky pro dětské tábory). Ski areál Bůřov je stále mimo provoz. Dále společenský dům u Pernických, který má prostorný taneční parket a divadelní sál, také hospodu a venkovní amfiteátr pro společenské akce. V centru obce je římskokatolický kostel a fara, hřbitov, pošta, čerpací stanice, knihovna, zdravotní středisko, hasičská zbrojnice a informační centrum. V jednotlivých částech obce se nacházejí potraviny, hospody či penziony (O obci, 2024). Část obce Bůřov se nachází 660 m n.m., kde vede turistická trasa k horské chatě Bůřov. Chata nabízí golfové hřiště, rozhlednu a mnoho výběrů tras na pokračování v turistice (Horská chata Bůřov, 2024).

Turisté mají možnost navštívit Památník akademické malířky Marie Bognerové, ve kterém se seznámí s její celoživotní tvorbou. Dále se v obci nacházejí dvě kapličky a zvonička na Kyčerách (Památky v obci, 2024). V obci jsou založené spolky a sdružení – Sbor dobrovolných hasičů, Spolek zahrádkářů, Sdružení důchodců, Myslivecké sdružení, Spolek včelařů, Divadelní spolek CHAOS a další (Kulturní tradice a spolková činnost, 2024).

5.1 Historie

Historie obce počíná od poloviny 17. století, založením obce hrabětem ze Žerotína. Zpočátku se zde těžilo dřevo a postupem času se začala obec obydlovat. V polovině 18. století byla v obci založena „tzv. četnická“ stanice neboli portášská. Portáši tady chránili valašské hory. Tradice Portášů v obci není zapomenuta. Každým rokem se v červenci konají Portášské slavnosti. Na pozemku kostela se nacházejí hroby Portášů. V obci se vyráběly dřevěné výrobky, zejména hračky a nářadí. Při epidemii tyfu v polovině 19. století byl zřízen hřbitov, který funguje až do současnosti. V roce 1935 byla zřízena škola. Po druhé světové válce bylo zřízeno družstvo Portáš, ve kterém se zpracovávalo dřevo. Nedaleko základní školy se nachází pomník padlých občanů ve světových válkách (Historie obce, 2024).

Obrázek 13 Hroby Portášů
Zdroj: (Hroby portášů, 2024)

6 HOSPODAŘENÍ OBCE VALAŠSKÁ BYSTŘICE

Analýza hospodaření obce Valašská Bystřice je provedena v letech 2020–2022. V následujících podkapitolách jsou analyzovány příjmy a výdaje obce Valašská Bystřice. Závěrem analýzy je zhodnocení hospodaření obce v letech 2020-2022.

6.1 Příjmy obce

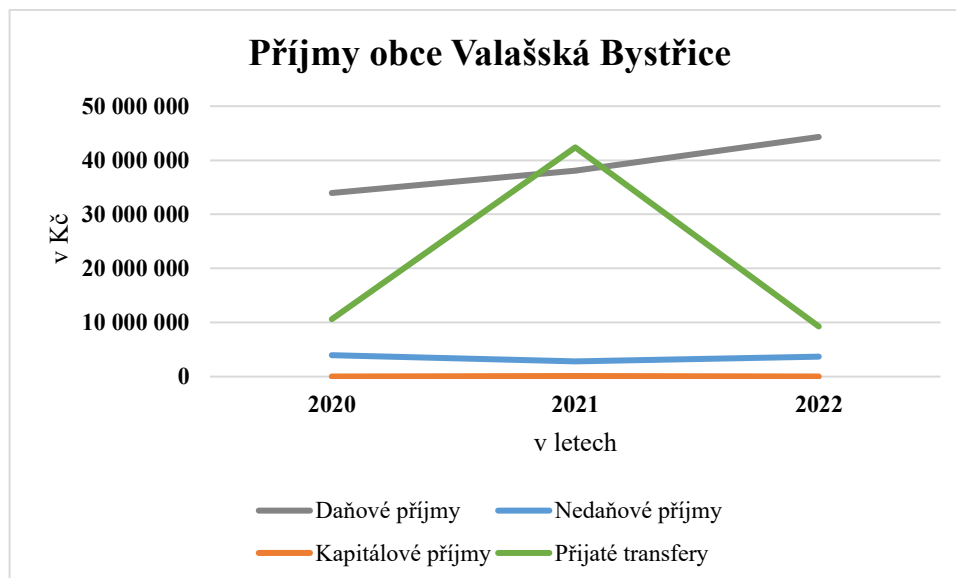
Příjmy obce Valašská Bystřice v letech 2020, 2021 a 2022 jsou uvedeny v tabulce č. 6. Je provedená vertikální analýza příjmů za každý rok. V posledním řádku tabulky jsou uvedeny příjmy po konsolidaci. Jedná se o vlastní převody obce mezi rozpočtové účty. Proto se o tuto položku příjmy i výdaje snižují, aby nezkreslovaly vykázané příjmy a výdaje. Ve sledovaném období je zřejmé, že rok 2021 vykazoval vysoké příjmy, neboť obec obdržela velkou sumu dotací. Příjmy ve sledovaných letech vykazují rostoucí charakter. Daňové příjmy tvoří v rozpočtu obce důležité zastoupení. Největší zastoupení mají daňové příjmy ve výši okolo 70 %, až na výjimku roku 2021, kde daňové příjmy se podílí pouze 46 % na celkových příjmech. Poté přijaté transfery, které se pohybují okolo 20 % na celkových příjmech. Daňové příjmy v roce 2020 a 2021 rostou o zhruba 4 mil. Kč, v roce 2022 se zvýšily o 6 mil. Kč. Nedaňové příjmy jsou pouze doplňující a tvoří cca 10 % z celkových příjmů společně s kapitálovými příjmy obce. Kapitálové příjmy tvoří velice nepatrnou část, avšak je potřeba tyto příjmy uvést.

Tabulka 6 Příjmy obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022

Zdroj: Závěrečný účet obce Valašská Bystřice, období 2020-2022, vlastní zpracování

Druh příjmu	2020		2021		2022	
	Kč	%	Kč	%	Kč	%
Daňové příjmy	33 948 584,12	70	38 094 775,13	46	44 314 299,78	77
Nedaňové příjmy	3 957 112,07	8	2 808 615,81	3	3 662 987,04	6
Kapitálové příjmy	13 280,00	0	107 730,00	0	38 700,00	0
Přijaté transfery	10 584 114,46	22	42 388 246,53	51	9 266 837,51	16
Příjmy celkem	48 503 090,65	100	83 399 367,47	100	57 282 824,33	100
Po konsolidaci	45 711 811,43		74 397 170,60		57 040 390,89	

V grafu č. 2 je znázorněn vývoj příjmů ve sledovaném období. Velice rostoucí křivku zaujímají přijaté transfery, které rapidně vzrostly o 31 mil. Kč ve srovnání s rokem 2021 a 2020. Daňové příjmy mají každým rokem rostoucí charakter. Nedaňové příjmy mají spíše konstantní křivku, která v roce 2021 mírně klesá. Křivka kapitálových příjmů znázorňuje nulový vliv na celkových příjmech obce Valašská Bystřice.

Graf 2 Vývoj příjmů obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022

Zdroj: Závěrečný účet obce Valašská Bystřice, období 2020-2022, vlastní zpracování

6.1.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy tvoří velký podíl v příjmové části rozpočtu obce. Je provedená horizontální analýza daňových příjmů, a to srovnání v letech 2020/2021 a 2021/2022. V roce 2021 je viditelný růst daňových příjmů až na výjimku u daně z příjmu fyzických osob, u kterého je propad výnosu o 19 % oproti roku 2020. Největší nárůst byl u daně z příjmu právnických osob o 50 %, avšak největší zastoupení má v daňových příjmech daň z přidané hodnoty. Nejmenší podíl mají správní poplatky a poté místní poplatky a majetkové daně. Výnosy z místních poplatků zahrnují příjmy z poplatků ze psů, z rekreačních pobytů, za užívání veřejného prostranství a z ubytování. V kategorii svěřených daní výnos z daně z nemovitých věcí v roce 2021 mírně vzrostl. Ostatní sdílené daně a poplatky zahrnují výnos z daně z hazardních her a představují druhý nejmenší podíl na daňových příjmech obce.

Tabulka 7 Daňové příjmy obce Valašská Bystřice letech 2020-2022

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty obce Valašská Bystřice, období 2020-2022, vlastní zpracování

Druh	2020	2021	2020/2021	2022	2021/2022
Jednotky	Kč	Kč	%	Kč	%
Místní poplatky	1 158 439,00	1 200 844,00	4	1 241 085,00	3
Správní poplatky	48 020,00	62 840,00	31	59 053,00	-6
Daň z příjmu FO	9 012 820,41	7 273 189,19	-19	8 331 903,60	15
Daň z příjmu PO	6 117 489,73	9 150 260,80	50	10 753 601,40	18
DPH	16 201 996,96	18 924 881,33	17	22 366 109,60	18
Majetkové daně	1 183 585,34	1 200 842,63	1	1 247 366,35	4
Ostatní sdílené daně a poplatky	224 194,48	278 838,68	24	316 852,73	14

Daňové příjmy v roce 2022 mají rostoucí charakter oproti roku 2021, pouze správní poplatky vykazují mírný pokles. Daň z přidané hodnoty vzrostla o 3,4 mil. Kč. Takový nárůst příjmu je pouze u této daně. Výnos z daně z nemovitých věcí se zvýšil o 46 tis. Kč. Nárůst majetkové daně může být ovlivněno přístavbou, nástavbou či novými stavbami v obci. Dále o této problematice bude pojednáno v kapitole č. 7.

Podle rozpočtového určení daní se obec podílí na celkovém výnosu ze sdílených daní 24,92 %, avšak se musí zjistit podíl pro každou obec. Ve Vyhlášce č. 264/2023 Sb. jsou uvedené hodnoty pro výpočet procenta podílu pro jednotlivé obce. V tabulce č. 8 jsou uvedeny příslušné parametry výpočtu procenta, kterým se podílí obec Valašská Bystřice na výnosu ze sdílených daní.

Tabulka 8 Parametry výpočtu podílu na sdílených daní pro obec

Valašská Bystřice

Zdroj: (Česko, 2023), vlastní zpracování

Název obce	Valašská Bystřice
Kód obce	544 949
Počet obyvatel k 1.1.2023	2 244
Výměra území obce k 1.1.2023	3 595,14
Počet žáků ve škole zřizovanou obcí k 30.09.2022	318
Koeficienty postupných přechodů	1,1523
Procentní podíl obce na částech výnosu daní podle § 4 odst. 1 písm. b) až f) a písm. i) zákona	0,016023
Počet zaměstnanců k 1. 12. 2022	403
Procentní podíl obce na části výnosu daně podle § 4 odst. 1 písm. h) zákona	0,007243

6.1.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy tvoří velkou škálu příjmů obecního rozpočtu. Z tohoto důvodu jsou v tabulce č. 9 uvedeny takové druhy příjmů, které jsou velmi ziskové nebo jsou zajímavé k pojednání. Výnosy za zboží jsou získány z prodeje upomínkových předmětů, prodeje popelnic či staré dlažby. Příjmy z prodeje služeb jsou získávány v informačním centru za kopírovací činnosti a další poskytované služby, služby poskytované knihovnou, návoz štěpky a další. Příjmy z pronájmu získává obec za pronájem obecních bytů, domova pro seniory, hrobová místa, nebytových prostor, kotelny, pozemků nemovitostí (Společenský dům u Pernických).

Tabulka 9 Nedaňové příjmy obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022
Zdroj: Výkaz zisku a ztráty obce Valašská Bystřice, období 2020-2022, vlastní zpracování

Druh	2020	2021	2022
Příjmy za služby	207 451,07 Kč	681 600,10 Kč	328 000,01 Kč
Příjmy za zboží	5 798,36 Kč	21 633,89 Kč	19 961,85 Kč
Příjmy z pronájmu	3 030 119,43 Kč	1 371 232,02 Kč	873 193,03 Kč
Příjmy z prodeje materiálu	2 061,00 Kč	16 204,56 Kč	36 646,00 Kč
Ostatní výnosy z činnosti	1 049 780,87 Kč	963 661,54 Kč	2 075 609,70 Kč

Nedaňové příjmy mají kolísavý charakter. V jednom roce jsou rostoucí, v dalším roce jsou klesající. Nejmenší účast daňových příjmů jsou za prodej materiálu a za zboží. Největší zastoupení mají příjmy z pronájmu a ostatní výnosy z činnosti.

6.1.3 Přijaté transfery

V tabulce č. 10 jsou uvedeny investiční i neinvestiční transfery, které obec ve sledovaném období obdržela ze státního rozpočtu, krajského rozpočtu či z rozpočtu Státního fondu. Největší zastoupení transferů obci poskytuje státní rozpočet. V roce 2020 obec obdržela od Ministerstva pro místní rozvoj dotaci 1,1 mil. Kč na obnovu sportovní infrastruktury u základní školy Valašská Bystřice. Od Zlínského kraje získala dotaci na úpravu běžeckých tras v částce 38 142 Kč. Od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy získala finanční prostředky v částce 327 tis. Kč k neinvestičním účelům pro mateřskou školu Pramínek.

Tabulka 10 Přijaté transfery obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022
Zdroj: Závěrečný účet obce Valašská Bystřice, období 2020-2022, vlastní zpracování

Druh	2020	2021	2022
Neinvestiční přijaté transfery ze SR	5 502 737,00 Kč	3 265 835,37 Kč	2 018 257,87 Kč
Neinvestiční příj. transfery od krajů	38 142,00 Kč	100 547,00 Kč	24 265,00 Kč
Investiční přijaté transfery ze SR	2 251 956,24 Kč	9 520 279,95 Kč	6 306 904,20 Kč
Investiční přijaté transfery ze SF	0,00 Kč	20 000 000,00 Kč	674 977,00 Kč
Investiční přijaté transfery od krajů	0,00 Kč	499 387,34 Kč	0,00 Kč

V roce 2021 bylo obci poskytnuta velká suma investičních dotací ze strany státu. Investiční dotace 499 387,34 Kč od Zlínského kraje v roce 2021 byla poskytnutá na rekonstrukci požární zbrojnice. Neinvestiční dotace od Zlínského kraje byla poskytnutá pro sbor dobrovolných hasičů v částce 62 tis. Kč a údržbu běžeckých tras v částce 38 547 Kč. Investiční dotace 20 mil. Kč ze Státního fondu byla poskytnutá na výstavbu chodníků v části obce Centrum – Commodum. Další investiční dotace byly použity na rekonstrukci požární

zbrojnice, vybudování hřiště u mateřské školy a základní školy. Další dotace byly použity na obnovu místních komunikací v částce přes 5 mil. Kč od poskytovatele Ministerstva pro místní rozvoj. V roce 2022 obec obdržela investiční dotace na stavbu Re-use centrum (místo pro sběr odpadu) v částce přes 5,7 mil. Kč.

6.1.4 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy tvoří příjmy z prodeje pozemků a dlouhodobého hmotného majetku, jak je uvedeno v tabulce č. 11. Kapitálové příjmy nejsou primárním zdrojem příjmů do obecního rozpočtu. Obec vykazovala příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku pouze v roce 2020. V dalších letech obec neměla dlouhodobý hmotný majetek, který by chtěla prodat.

Tabulka 11 Kapitálové příjmy obce v letech 2020-2022

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty obce Valašská Bystřice, období 2020-2022, vlastní zpracování

Druh	2020	2021	2022
Příjmy z pozemků	33 580,00 Kč	65 790,00 Kč	38 700,00 Kč
Příjmy z DHM	13 000,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč

6.2 Výdaje obce

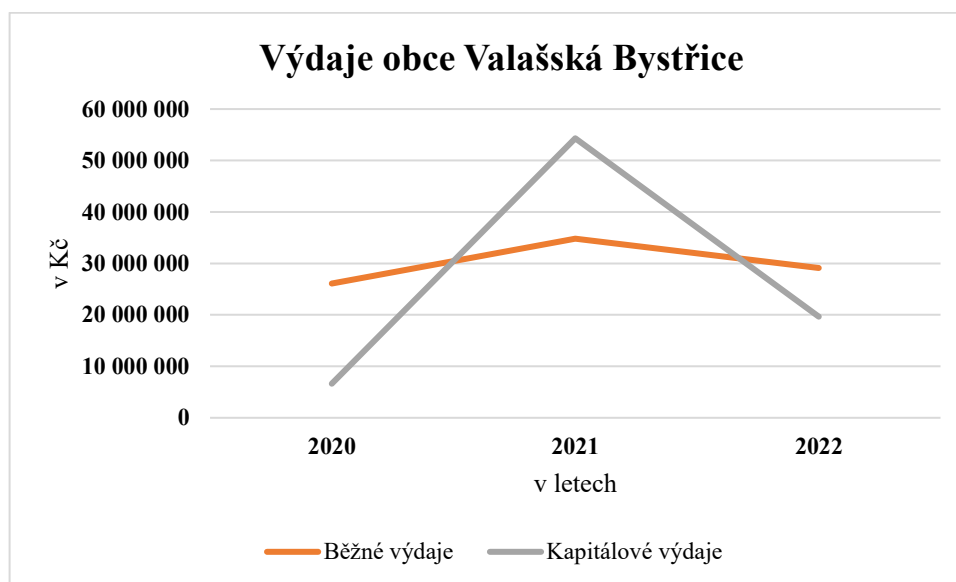
V tabulce č. 12 jsou uvedeny výdaje obce Valašská Bystřice v letech 2020, 2021 a 2022. Je také provedená vertikální analýza výdajů za každý rok. V posledním řádku tabulky jsou uvedené výdaje po konsolidaci, jakožto bylo u příjmů obce v kapitole 6.1. Běžné i kapitálové výdaje obce jsou spíše rostoucí a také rok 2021 vykazuje výjimku. Největší zastoupení v rozpočtu obce mají běžné výdaje, které tvoří víc jak polovinu celkových výdajů. V roce 2021 obec investovala, proto má velký nárůst kapitálových výdajů, a to se také promítlo na celkových výdajích obce. Kapitálové výdaje v roce 2021 vzrostly o víc než 47 mil. Kč oproti roku 2020.

Tabulka 12 Výdaje obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022

Zdroj: Závěrečný účet obce Valašská Bystřice, období 2020-2022, vlastní zpracování

Druh výdajů	2020		2021		2022	
	Kč	%	Kč	%	Kč	%
Jetnoky						
Běžné výdaje	26 095 474,86	80	34 808 342,82 Kč	39	29 097 075,34	60
Kapitálové výdaje	6 623 617,93	20	54 320 004,00 Kč	61	19 643 778,78	40
Výdaje celkem	32 719 092,79	100	89 128 346,82 Kč	100	48 740 854,12	100
Po konsolidaci	29 927 813,57		80 126 149,95 Kč		48 498 420,68	

Graf č. 3 znázorňuje vývoj výdajů obce Valašská Bystřice ve sledovaném období. Křivka kapitálových výdajů v roce 2021 prudce vzrostla a v roce 2022 má klesající charakter. Avšak z dlouhodobého hlediska nelze stanovit rozkolísanost kapitálových výdajů. Křivka běžných výdajů je spíše rostoucí a pohybuje se v rozmezí od 20 do 40 mil. Kč.

Graf 3 Vývoj výdajů obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022

Zdroj: Závěrečný účet obce Valašská Bystřice, období 2020-2022, vlastní zpracování

6.2.1 Běžné výdaje

V tabulce č. 13 je uveden menší výčet běžných výdajů obce Valašská Bystřice v odvětvovém členění. V pěstební činnosti jsou vynaloženy výdaje k údržbě lesa, těžbě dřeva a souvisejícím výdajům spojených s touto činností. Velké výdaje má obec s údržbou a opravami místní komunikace zejména v roce 2021 částka výdajů přesáhla 13 mil. Kč. Provádí se na silnicích zimní údržba, posyp a další. O 140 tis. Kč obci vzrostly výdaje k údržbě čističek odpadních vod. Také velkou sumu výdajů tvoří provozní příspěvky příspěvkovým organizacím mateřské škole a základní škole. Sběr a svoz komunálních odpadů každým rokem roste, zejména v roce 2022 překročil částku 17 mil. Kč. Nejmenší výdaje obce tvoří krizová opatření a veřejný pořádek v obci (služby městské policie Rožnov pod Radhoštěm). V roce 2021 obec vynaložila o 0,5 mil. Kč více finančních prostředků k údržbě veřejných míst a zeleně. V kategorii sboru dobrovolných hasičů obec financuje opravy, soutěže pro mládež, vybavení a další. V roce 2021 činily výdaje přes 7 mil. Kč z důvodu rekonstrukce požární zbrojnice. Výdaje zastupitelstva obce či činnosti místní správy jsou každým rokem vyšší. Největší nárůst byl v roce 2022 o 0,6 mil. Kč v kategorii místní správy.

Tabulka 13 Běžné výdaje obce v letech 2020-2022

Zdroj: Závěrečný účet obce Valašská Bystřice, období 2020-2022, vlastní zpracování

Druh	2020	2021	2022
Pěstební činnost	223 131,05 Kč	392 077,56 Kč	261 537,24 Kč
Silnice	942 582,65 Kč	13 106 814,30 Kč	5 704 499,54 Kč
Pitná voda	1 820 776,72 Kč	1 041 873,02 Kč	390 502,30 Kč
Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	21 175,00 Kč	21 176,00 Kč	161 857,00 Kč
Mateřská škola	2 377 265,06 Kč	1 863 895,12 Kč	1 457 774,80 Kč
Základní škola	6 358 766,81 Kč	4 404 487,81 Kč	5 977 628,90 Kč
Sportovní zařízení ve vlastnictví obce	220 522,97 Kč	566 548,40 Kč	954 627,62 Kč
Veřejné osvětlení	577 373,00 Kč	450 120,00 Kč	580 057,00 Kč
Sběr a svoz komunálních odpadů	1 842 954,73 Kč	4 312 803,57 Kč	17 146 458,25 Kč
Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	116 601,53 Kč	640 790,50 Kč	146 898,25 Kč
Krizová opatření	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
Bezpečnost a veřejný pořádek	0,00 Kč	600,00 Kč	1 000,00 Kč
Požární ochrana-dobrovolná část	670 309,94 Kč	7 111 526,77 Kč	482 747,40 Kč
Zastupitelstvo obce	2 066 209,00 Kč	2 091 575,00 Kč	2 565 239,00 Kč
Činnost místní správy	3 173 569,36 Kč	3 472 449,88 Kč	4 070 882,52 Kč

6.2.2 Kapitálové výdaje

V tabulce č. 14 jsou uvedené kapitálové výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného majetku a pozemků. V roce 2020 obec použila kapitálové výdaje na obnovení sportovní infrastruktury ve výši necelých 0,9 mil. Kč. V roce 2021 obec obdržela velkou sumu investičních dotací, které se musí také projevit do výdajů na pořízení majetku. V roce 2021 velkou sumu výdajů 29,9 mil. Kč bylo použito na vybudování chodníků Centrum-Commodum. Také přes 5,5 mil. Kč bylo použito na rekonstrukci požární zbrojnice. Pořízení pozemků tvoří malou část kapitálových výdajů. V roce 2022 bylo použito přes 4,7 mil. Kč na vybudování Re-use centrum.

Tabulka 14 Kapitálové výdaje obce v letech 2020-2022

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty obce Valašská Bystřice, období 2020-2022, vlastní zpracování

Druh	2020	2021	2022
Pořízení DHM	6 560 673,00 Kč	54 160 849,00 Kč	19 186 731,00 Kč
Pozemky	61 945,00 Kč	159 155,00 Kč	33 048,00 Kč

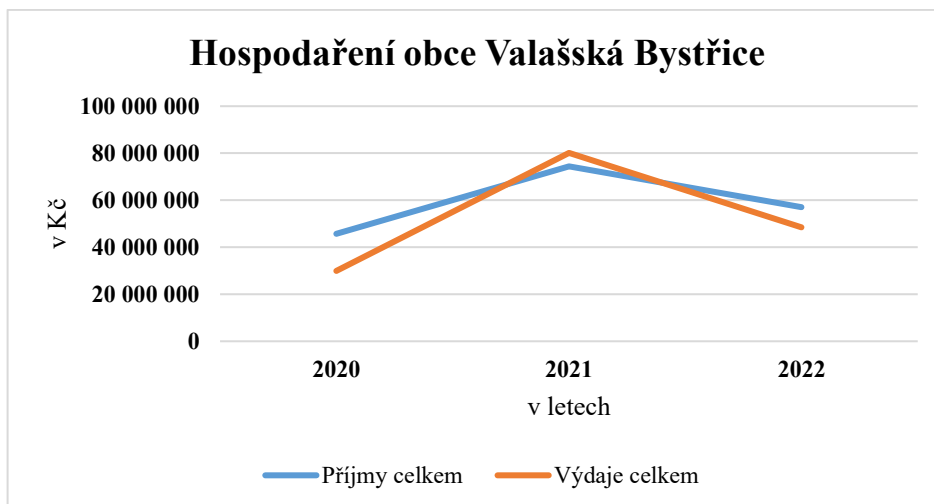
6.3 Zhodnocení hospodaření obce v letech 2020-2022

Celkové příjmy a výdaje obce k zhodnocení hospodaření v letech 2020, 2021 a 2022 jsou uvedeny v tabulce č. 15. Tabulka obsahuje saldo po odečtení příjmů a výdajů po konsolidaci. V roce 2021 obec vykazuje saldo v záporných hodnotách. Obec vynaložila více finančních prostředků, než přijala celkem o 5 728 tis. Kč. Obec měla v tomto roce schodkový rozpočet. Rok 2021 byl pro obec velmi náročný, neboť investovala do velkých projektů, což se projevilo na záporném saldu. Schodkový rozpočet obec v roce 2022 vyrovnala a rok 2022 skončil s kladným saldem 8,5 mil. Kč. V roce 2020 obec disponovala se vysokým saldem ve výši přes 15 mil. Kč oproti roku 2022.

Tabulka 15 Zhodnocení hospodaření obce v letech 2020-2022
Zdroj: Závěrečný účet obce Valašská Bystřice, období 2020-2022,
vlastní zpracování

	2020	2021	2022
Příjmy celkem	45 711 811,43 Kč	74 397 170,60 Kč	57 040 390,89 Kč
Výdaje celkem	29 927 813,57 Kč	80 126 149,95 Kč	48 498 420,68 Kč
Saldo	15 783 997,86 Kč	-5 728 979,35 Kč	8 541 970,21 Kč

V následujícím grafu č. 4 je uveden vývoj příjmů a výdajů ve sledovaném období. V roce 2021 rostou jak příjmy i výdaje, v následujícím roce příjmy i výdaje klesají. Celkové hospodaření vypovídá o tom, že obec pracuje s obecním rozpočtem zodpovědně. Záporné saldo v roce 2021 neznamena špatné či chybné hospodaření obce s rozpočtem. Obec se snaží poskytnout svým občanům čím dál tím větší komfort. Tím, že investuje do výstavby další části chodníků, sběrného dvora, sboru dobrovolných hasičů či do oblasti vzdělávání. V případě, že by obec využila navýšení daně z nemovitých věcí, ke které mají pravomoc, mohla by disponovat vyšším saldem. Což je otázkou, jakým směrem by obec chtěla s touto možností pracovat.

Graf 4 Vývoj příjmů a výdajů obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022

Zdroj: Závěrečný účet obce Valašská Bystřice, období 2020-2022, vlastní zpracování

Z analýzy hospodaření obce je patrné zodpovědné vedení obecního rozpočtu a také snahu modernizovat obec. Pokud by obec chtěla v dalších letech investovat do dalších investičně náročných projektů, měla by brát v úvahu další možnosti navýšení příjmů do obecního rozpočtu, a to například prostřednictvím daně z nemovitých věcí. Ovšem na druhou stranu obec disponuje vysokým zůstatkem a není problémem obce získat dostatečné zdroje na krytí realizovaných investic. Je otázkou, zda by obec i v budoucnu udržovala zůstatky stále v kladných hodnotách i za možnosti snížení daně z nemovitých věcí občanům.

7 DAŇ Z NEMOVITÝCH VĚCÍ OBCE VALAŠSKÁ BYSTRICE

Daň z nemovitých věcí pro obec představuje 100 % výnos, neboť se jedná o daň svěřenou. V tabulce č. 16 je znázorněn podíl daně z nemovitých věcí na celkových daňových příjmech. Daň z nemovitých věcí se podílí pouze 3 % na celkovém daňovém příjmu obce Valašská Bystřice. Jedná se pouze o doplňkový příjem obce. Obec může ovlivnit výši celkového výnosu z této daně několika způsoby. O možnostech úprav daně z nemovitých věcí, které by obec mohla učinit, je pojednáno v kapitole 9.

Tabulka 16 Podíl daně z nemovitých věcí obce Valašská Bystřice
Zdroj: Výkaz zisku a ztráty obce Valašská Bystřice, období 2020-2022, vlastní zpracování

V letech	2020		2021		2022	
Jednotky	Kč	%	Kč	%	Kč	%
Daň z nemovitých věcí	1183585,34	3	1200842,63	3	1247366,35	3
Celkové daňové příjmy	33946545,92	100	38091696,63	100	44315971,68	100

Obec Valašská Bystřice nemá stanoven vyšší místní koeficient. Místní koeficient je stanoven na základní hodnotu 1,0. Koeficient 1,5 není v obci stanoven vůbec. Obec má 2 244 obyvatel (stav k 31.12.2023), což spadá do druhé kategorie 1001-6000 obyvatel a má podle toho určen koeficient podle počtu obyvatel 1,4. Tento koeficient podle počtu obyvatel nemá obec snížen ani zvýšen. Nyní je inflační koeficient na hodnotě 1,0. Obec Valašská Bystřice spadá pod finanční úřad Rožnov pod Radhoštěm. Avšak tento finanční úřad je územním pracovištěm finančního úřadu Zlínského kraje. Finanční úřad Zlínského kraje je správcem daně z nemovitých věcí, který mi také poskytl informace k výnosům za jednotlivé druhy pozemků, staveb a jednotek.

Daň z nemovitých věcí v obci Valašská Bystřice je dále podrobněji analyzována v následujících podkapitolách 7.1. a 7.2.

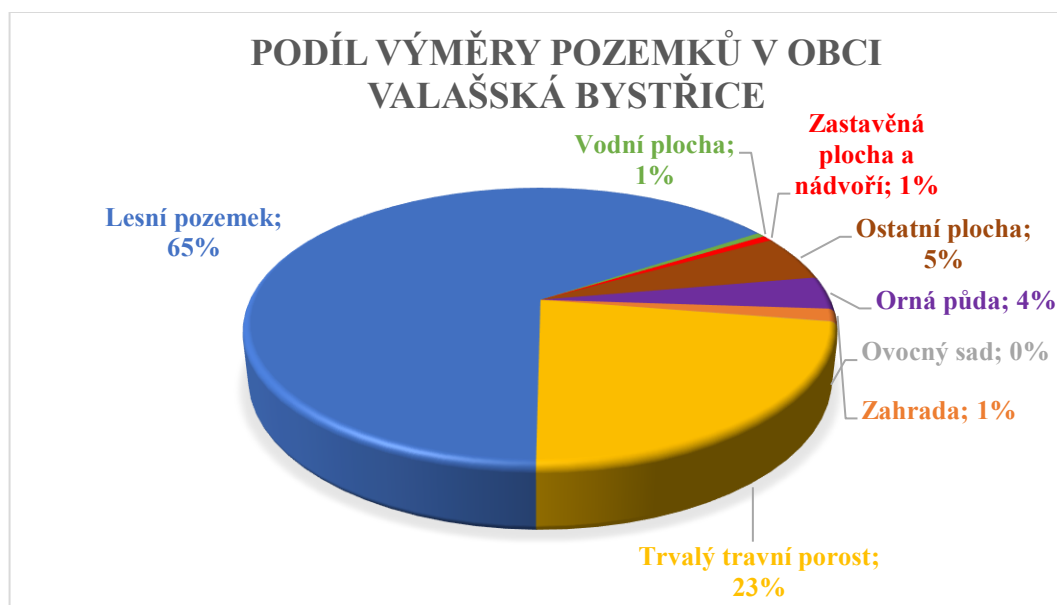
7.1 Daň z pozemků v letech 2020-2022

Všechny druhy pozemků, které se v obci Valašská Bystřice nacházejí jsou uvedené v tabulce č. 17 dle katastru nemovitostí. Celková výměra pozemků činí 3680,9 ha a celkový počet je 10 671 pozemků. Nejvyšší zastoupení na celkovém součtu pozemků v obci je trvalý travní porost. Poté ostatní plocha, lesní pozemek a zastavěná plocha a nádvoří. Nejmenší zastoupení v obci mají ovocné sady a vodní plochy. Ve kategorii výměry pozemků má nejvíce hektarů lesní pozemky (2 409,81 ha), které jsou až na třetím místě v počtu pozemků. Trvalé travní porosty mají 833,52 ha a nejméně mají ovocné sady ve výši 1,01 ha.

Tabulka 17 Druhy pozemků v obci Valašská Bystřice
Zdroj: (Katastr nemovitostí Valašská Bystřice, 2024),
vlastní zpracování

Druh pozemku	Počet	Výměra [ha]	Podíl
Orná půda	600	141,34	4 %
Zahrada	702	53,99	1 %
Ovocný sad	3	1,01	0 %
Trvalý travní porost	3336	833,52	23 %
Lesní pozemek	1887	2409,81	65 %
Vodní plocha	67	19,25	1 %
Zastavěná plocha a nádvoří	1494	24,24	1 %
Ostatní plocha	2582	197,74	5 %
Součet	10671	3680,9	100 %

V grafu č. 5 je graficky znázorněn podíl výměry za jednotlivé druhy pozemků v obci Valašská Bystřice. Největší podíl mají lesní pozemky ve výši 65 %. Následují trvalé travní porosty s 23 % podílem na celkové výměře pozemků. Ostatní plocha zaujímá 5 % a orná půda 4 % z celkové výměry pozemků. Zanedbatelné podíly mají vodní plocha, zastavěná plocha a nádvoří, zahrada ve výši 1 %. Ovocný sad na celkové výměře je zcela nulový.

Graf 5 Podíl výměry pozemků nacházejících se v obci Valašská Bystřice
Zdroj: (Katastr nemovitostí Valašská Bystřice, 2024), vlastní zpracování

U zemědělského pozemku typu orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty se základ daně určuje podle skutečné výměry pozemku a průměrné ceny pozemku. Průměrná cena pozemku je stanovena, podle již zmíněné Vyhlášky č. 298/2014 Sb., o stanovení seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami

zemědělských pozemků. Výňatek z Vyhlášky pro obec Valašská Bystřice je uveden v tabulce č. 18. Průměrná cena je od účinnosti vyhlášky roku 2015 stále ve stejné výši, a to 1,38, kterou se násobí skutečná výměra pozemků.

Tabulka 18 Průměrná základní cena zemědělských pozemků pro obec Valašská Bystřice
Zdroj: (Česko, 2014), vlastní zpracování

Název katastrálního území	Průměrná základní cena v Kč/m ²	Kód ČSÚ	Kód NUTS 3	
Valašská Bystřice	1,38	776254	CZ072	Zlínský kraj

V tabulce č. 19 jsou uvedené předpisy daně z pozemků za jednotlivé druhy pozemků, které se v obci Valašská Bystřice nachází. U typu pozemků „A“ a „B“ (označení pozemků v daňovém priznání) se daň mírně zvyšuje. U hospodářského lesa dochází od roku 2021 k dosti velkému snížení daně o zhruba 30 tis. Kč. Stavební pozemky také klesaly od roku 2021 a to mohlo zapříčinit například výstavba nových rodinných domů. U druhů pozemků, které se nevyužívají k podnikání dochází k poklesu v roce 2021 o cca 30 tis. Kč oproti roku 2020 a o cca 9 tis. Kč v roce 2022 oproti roku 2021. U pozemků, které se využívají u průmyslu, stavebnictví a dalších (písmeno „Y“) došlo v roce 2022 k navýšení o 18 tis. Kč. Celková daň z pozemků by dále klesala, avšak došlo k navýšení u druhu pozemku pod označením „Y“, proto daň opět mírně vzrostla.

Tabulka 19 Předpis daně z pozemků obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022
Zdroj: (FINANČNÍ ÚŘAD PRO ZLÍNSKÝ KRAJ, 14.03.2024), vlastní zpracování

Daň z pozemků	2020	2021	2022
Druh pozemku:			
A - orná půda, chmelnice, vinice, zahrada, ovocný sad	18 313 Kč	18 402 Kč	18 470 Kč
B - trvalý travní porost	27 443 Kč	27 473 Kč	27 688 Kč
C - hospodářský les	202 954 Kč	172 633 Kč	172 719 Kč
D - rybník s intenzivním a průmysl. chovem ryb	14 Kč	14 Kč	35 Kč
E - zastavěná plocha a nádvoří	13 950 Kč	13 899 Kč	13 716 Kč
F - stavební pozemek	7 323 Kč	6 681 Kč	6 367 Kč
G - ostatní plocha	246 481 Kč	246 921 Kč	238 628 Kč
Dílčí součet:	516 478 Kč	486 023 Kč	477 623 Kč
Druh pozemků užívané k podnikání:			
X - zemědělská prvovýroba, lesní a vodní hospodářství	0 Kč	0 Kč	265 Kč
Y - průmysl, stavebnictví, doprava, energetika, ostatní zemědělská výroba, ostatní podnikání	54 105 Kč	54 135 Kč	72 686 Kč
Dílčí součet:	54 105 Kč	54 135 Kč	72 951 Kč
Součet celkem	570 583 Kč	540 158 Kč	550 574 Kč

7.2 Daň ze staveb a jednotek v letech 2020-2022

Všechny druhy staveb a jednotek, které se v obci Valašská Bystřice nacházejí jsou uvedené v tabulce č. 20. Celkový počet staveb a jednotek je v obci 1379. Rodinných domů je v obci 755 a zaujímají 55 % podíl na celkovém počtu staveb a jednotek. Druhý největší podíl 18 % mají jiné stavby. V obci se dále nachází 103 staveb pro rodinnou rekreaci (chaty a chalupy) a v celkovém součtu zaujímají 7 % z celku. Dále se v obci nachází 70 samostatně stojících garáží a zemědělských staveb. V obci se nachází 14 staveb občanského vybavení (např. mateřská škola Pramínek, hospoda u Machýčků, Obecní úřad Valašská Bystřice a další.). Na celkovém počtu staveb a jednotek mají nulový podíl objekt občanské vybavenosti, stavba ubytovacího zařízení a víceúčelová stavba.

Tabulka 20 Druh staveb a jednotek v obci Valašská Bystřice
Zdroj: (Katastr nemovitostí Valašská Bystřice, 2024),
vlastní zpracování

Druh stavby/jednotky	Počet	Podíl
Průmyslový objekt	8	1 %
Zemědělská usedlost	50	4 %
Objekt k bydlení	13	1 %
Objekt občanské vybavenosti	2	0 %
Bytový dům	11	1 %
Rodinný dům	755	55 %
Stavba pro rodinnou rekreaci	103	7 %
Stavba ubytovacího zařízení	5	0 %
Stavba pro výrobu a skladování	8	1 %
Zemědělská stavba	70	5 %
Stavba občanského vybavení	14	1 %
Stavba technického vybavení	12	1 %
Garáž	70	5 %
Jiná stavba	255	18 %
Víceúčelová stavba	3	0 %
Součet	1379	100 %

V následujícím grafu č. 6 je uveden počet staveb a jednotek v obci Valašská Bystřice. Jde o grafické znázornění pro lepší vyobrazení počtu staveb a jednotek v obci Valašská Bystřice.

Graf 6 Počet staveb a jednotek v obci Valašská Bystřice

Zdroj: (Katastr nemovitostí Valašská Bystřice, 2024), vlastní zpracování

V tabulce č. 21 jsou uvedeny všechny druhy staveb a jednotek, za které obec pobírá výnosy z daně ze staveb a jednotek. U všech typů staveb dochází k růstu daně až na výjimku u staveb pro rodinnou rekreaci (chata, rekreační chalupa a další) a budov, které tvoří doplňkovou funkci k budově pro rodinnou rekreaci, u kterých dochází k mírnému poklesu. U budov obytného domu dochází převážně v roce 2022 k růstu o 3 tis. Kč. To může znamenat například, že se v obci vybudovaly nové rodinné domy. Také u příslušenství k budovám se pomalým tempem zvyšuje. Příčiny růstu příslušenství k budovám může být výstavba prádelny, kůlny či dílny. Také dochází ke stavbám garáží, které stojí odděleně od obytného domu, neboť se předpis daně z garáží zvyšuje. Stavby určené k podnikání se v roce 2021 zvýšily o 2 tis. Kč, což vede k rozšíření podnikatelské činnosti v obci. Avšak podnikání v bytové jednotce se v obci neprovozuje vůbec. Byty a garáže u zdanitelné jednotky jsou převážně ve stejné výši. U zdanitelných jednotek nedochází téměř k žádným změnám. Avšak u zdanitelných staveb dochází každým rokem k růstu předpisu daně. Podíl na celkovém předpisu daně ze staveb a jednotek mají přes 95 % zdanitelné stavby. Zdanitelné jednotky tvoří velice malý podíl na této dani.

Tabulka 21 Předpis daně ze staveb a jednotek obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022
 Zdroj: (FINANČNÍ ÚŘAD PRO ZLÍNSKÝ KRAJ, 14.03.2024), vlastní zpracování

Daň ze staveb a jednotek	2020	2021	2022
Druh zdanitelné stavby:			
H - budova obytného domu (rodinný/bytový dům)	261 496 Kč	263 272 Kč	267 027 Kč
I - příslušenství k budově obytného domu	52 949 Kč	53 431 Kč	54 898 Kč
J - budova pro rodinnou rekreaci včetně budov rodinných domů užívaných pro rodinnou rekreaci	50 465 Kč	50 153 Kč	49 708 Kč
K - budova plnící doplňkovou funkci k budově pro rodinnou rekreaci (kůlna, stodola, bývalý chlév atd.)	4 660 Kč	4 558 Kč	4 290 Kč
L - garáž vystavěná odděleně od budovy obytného domu	20 158 Kč	21 270 Kč	23 383 Kč
M-O - zdanitelné stavby, jejichž převažující část podlahové (zastavěné) plochy je užívaná k podnikání	212 632 Kč	214 772 Kč	215 322 Kč
P - ostatní zdanitelná stavba	16 386 Kč	16 488 Kč	17 214 Kč
<i>Dílčí součet:</i>	618 746 Kč	623 944 Kč	631 842 Kč
Druh zdanitelné jednotky (převažující část podlahové plochy je užívaná):			
R - pro bydlení (byt)	11 460 Kč	11 731 Kč	11 731 Kč
S-U - pro podnikání	0 Kč	0 Kč	0 Kč
V - jako garáž	480 Kč	480 Kč	480 Kč
Z - ostatní zdanitelná jednotka (ateliér)	0 Kč	0 Kč	0 Kč
<i>Dílčí součet:</i>	11 940 Kč	12 211 Kč	12 211 Kč
Součet celkem	630 686 Kč	636 155 Kč	644 053 Kč

7.3 Zhodnocení

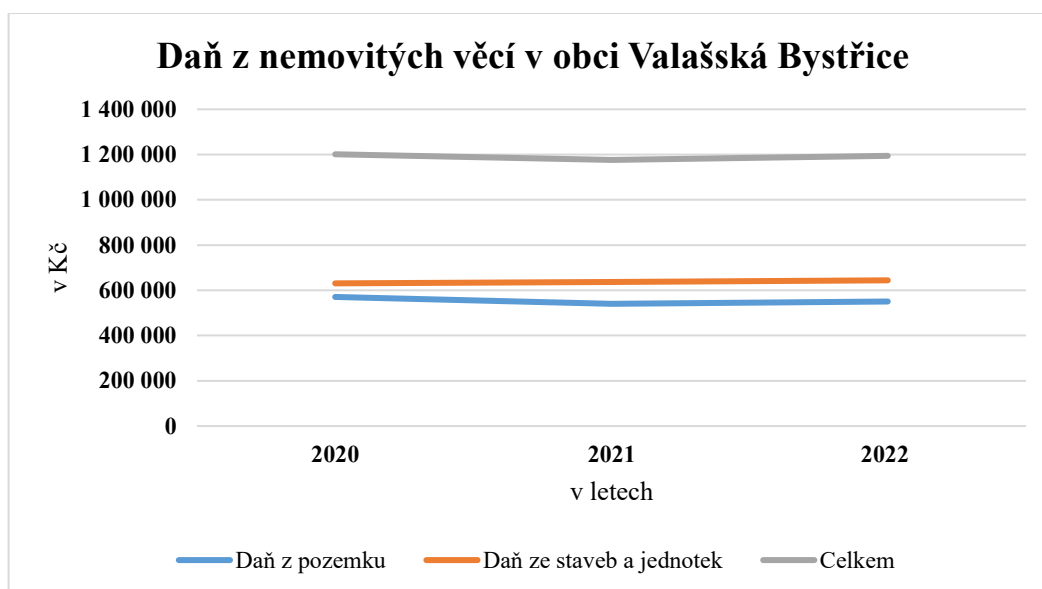
Předpis daně z nemovitých věcí v letech 2020-2022 v obci Valašská Bystřice je vyobrazen v tabulce č. 22. Data ohledně předpisu daně z nemovitých věcí jsou poskytnuty finančním úřadem pro Zlínský kraj. Jedná se o předpis daně, nikoli inkaso daně, které bylo obci Valašská Bystřice převedeno na bankovní účet. Celkový předpis daně z nemovitých věcí je spíše klesající. Větší podíl na celkové dani z nemovitých věcí má daň ze staveb a jednotek. Daň z pozemků má klesající charakter. Daň ze staveb a jednotek každým rokem se mírně zvyšuje. Může se jednat o nové stavby rodinných domů či zvětšení zastavěných ploch, nové stavby jako příslušenství k budovám obytného domu a další. V roce 2020 byl předpis daně z nemovitých věcí 1201 tis. Kč a v dalších letech se předpis daně snižoval oproti roku 2020. V roce 2022 se opět zvýšil předpis daně z pozemků.

Tabulka 22 Celkový předpis daně z nemovitých věcí obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022

Zdroj: (FINANČNÍ ÚŘAD PRO ZLÍNSKÝ KRAJ, 14.03.2024), vlastní zpracování

Daň z nemovitých věcí	2020	2021	2022
Daň z pozemku	570 583 Kč	540 158 Kč	550 574 Kč
Daň ze staveb a jednotek	630 686 Kč	636 155 Kč	644 053 Kč
Celkem	1 201 269 Kč	1 176 313 Kč	1 194 627 Kč

V grafu č. 7 je vyobrazen vývoj daně z nemovitých věcí v obci Valašská Bystřice. Křivka daně vyjadřuje zhruba stejnou výši daně a nejsou žádné větší výkyvy, které by znamenaly značně velké změny, které by například obec učinila nebo se v obci udály.

Graf 7 Vývoj daně z nemovitých věcí obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022

Zdroj: (FINANČNÍ ÚŘAD PRO ZLÍNSKÝ KRAJ, 14.03.2024), vlastní zpracování

Daň z nemovitých věcí nepředstavuje pro obec primární zdroj daňových příjmů. Nicméně každým rokem na účet obce přistane výnos z této daně přes 1 mil. Kč. Nejedná se o velkou sumu v podílu na celkových příjmech obce, avšak existují možnosti, jak tuto částku navýšit. Křivka vývoje daně by nemusela mít stále konstantní charakter, nýbrž by mohla mírně růst.

8 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

V této části kapitoly je analyzováno dotazníkové šetření, které bylo provedeno pro občany obce Valašská Bystřice. Jedná se o kvantitativní výzkum, který probíhal od 25.1.2024 do 10.4.2024 mezi občany obce Valašská Bystřice vlastníci nemovitost/-i. Dotazník byl zpracovaný ve dvou podobách, a to v elektronické podobě přes online webovou stránku survio.cz. Také byl dotazník vytištěn a roznesen mezi obyvateli obce Valašská Bystřice. Dotazníky v tištěné formě byly následující den osobně vybrány nazpět. Elektronický dotazník měl návratnost 63 % a návratnost tištěného dotazníku byla 89 %. Dotazník je k nahlédnutí v Příloze č. 1. Elektronické odpovědi i odpovědi v tištěné formě byly zpracovány dohromady. Celkový počet zodpovězených dotazníků bylo 156. Těchto 156 odpovědí bylo vyhodnoceno společně. Vyhodnocení dotazníku bylo provedeno v Microsoft Excel. K vyhodnocení byly využity nástroje Excelu, a to konkrétně kontingenční tabulky a grafy.

Cílem dotazníku bylo analyzovat možnost úprav daně z nemovitých věcí a jakým způsobem se k této možnosti postaví obyvatelé obce Valašská Bystřice. Dotazníkové šetření se týkalo respondentů, kteří dosáhli 18 let věku a jsou občany obce Valašská Bystřice a zároveň jsou vlastníci nemovitostí. Na začátku dotazníku byla stručně vysvětlena problematika, kterou dotazník řešil. Dotazník se skládal z 12 otázek. Respondenti odpovídali na 10 uzavřených otázek a 2 polouzavřené otázky. Respondenti měli možnost uvést jiné možnosti na polouzavřené otázky. První tři otázky dotazníku byly určeny ke stručnému popisu respondentů. Další otázky dotazníku se věnovaly dani z nemovitých věcí.

8.1 Analýza dotazníkového šetření

V této podkapitole jsou vyhodnoceny výsledky dotazníkového šetření v obci Valašská Bystřice. Výsledky jsou interpretovány v absolutní četnosti (počet) a relativní četnosti (procentuální zastoupení z celkového součtu). V tabulce č. 23 je uvedena charakteristika respondentů. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 110 rodilých občanů a 46 občanů, kteří se do obce Valašská Bystřice přistěhovali. Z celkového počtu 156 respondentů je 76 rodin s dětmi (49 %), 41 svobodných (26 %), 37 lidí na důchodě (24 %), a malé procento vdaná a zadaný bez dětí. Největší zastoupení měla věková kategorie 31-49 let (37 %) v počtu 57 osob, poté mladší skupina obyvatel ve věku 18-30 let (33 %) v počtu 51 dotazovaných a v neposlední řadě starší skupina osob 50-66 let (19 %) v počtu 29 osob a poslední nejstarší

skupina obyvatel ve věku od 67 let (12 %) v počtu 19 dotazovaných respondentů. Z charakteristiky respondentů je zřejmé, že v obci žijí převážně občané od narození.

Tabulka 23 Charakteristika respondentů
Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Skupina obyvatel	Absolutní četnost	Relativní četnost
Přistěhovalí	46	29 %
Rodilí	110	71 %
Celkový součet	156	100 %
Typy domácností	Absolutní četnost	Relativní četnost
Důchodce	37	24 %
Rodina s dětmi	76	49 %
Svobodný	41	26 %
Vdaná	1	1 %
Zadaný, bez dětí	1	1 %
Celkový součet	156	100 %
Věková kategorie	Absolutní četnost	Relativní četnost
18-30	51	33 %
31-49	57	37 %
50-66	29	19 %
67 a více	19	12 %
Celkový součet	156	100 %

8.1.1 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Kolik nemovitostí v obci vlastníte?

Tato otázka v dotazníkovém šetření byla podána z důvodu zjištění kolik nemovitostí vlastní tázání respondenti. Procentuální zastoupení je interpretováno v grafu č. 8. Z dotazníkového šetření vyplývá, že tázání respondenti vlastní převážně jednu nemovitost. Z celkového počtu odpovědí má 58 % zastoupení odpověď, kdy respondenti vlastní jednu nemovitost. Nejmenší podíl mají tři a více nemovitostí, který představuje z celkového počtu pouze 11 %.

Graf 8 Počet vlastníků nemovitostí

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Víte, jakou částku platíte na dani z nemovitých věcí?

Cílem této otázky bylo zjištění kolik dotazovaných respondentů zaplatí ročně na dani z nemovitých věcí. V tabulce č. 24 jsou uvedeny data v jaké částce respondenti odvádí daň v závislosti na počtu vlastníků nemovitostí. Nejvyšší počet dotazovaných jsou obyvatelé obce vlastníci jednu nemovitost v počtu 90 osob. Občané vlastníci jednu nemovitost v počtu 57 osob zaplatí na dani do 500 Kč a 21 osob zaplatí do 3000 Kč. Mezi dotazovanými respondenty je 7 osob, kteří odvádí daň do 5000 Kč a 4 respondenti platící více než 5000 Kč. Další početnější skupinou jsou občané vlastníci dvě nemovitosti. V zastoupení 57 % z počtu respondentů vlastníků dvě nemovitosti, jsou obyvatelé platící na dani do 3000 Kč. Mezi tázanými respondenty je 17 osob vlastníků tři a více nemovitostí. Mezi těmito občany mají největší podíl (59 %) osoby platící daň ve výši do 3000 Kč. Mezi občany vlastníci nemovitosti je 21 osob, kteří neví kolik na dani ročně zaplatí.

Tabulka 24 Výše platby daně v závislosti na počtu vlastněných nemovitostí

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Platba daně	Počet vlastněných nemovitostí							
	1		2		3 <		Celkem	
	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%
Do 500 Kč	51	57	14	29	0	0	65	42
Do 3000 Kč	21	23	28	57	10	59	59	38
Do 5000 Kč	2	2	2	4	3	18	7	4
Nad 5000 Kč	2	2	0	0	2	12	4	3
Nevím	14	16	5	10	2	12	21	13
Celkový součet	90	100	49	100	17	100	156	100

Z vyhodnocení této otázky je zřejmé, že 42 % ze všech dotazovaných platí ročně daň z nemovitých věcí do 500 Kč. Tato otázka je pro dotazníkové šetření důležitá, neboť od výše platby se odvíjí větší šance, zda by občané souhlasili s navýšením této daně.

Jste s životem ve vaší obci spokojeni?

Tabulka č. 25 interpretuje typy domácností v závislosti na spokojenosti s životem v obci. Cílem této otázky je zjištění, zda jsou obyvatelé spokojeni s životem v obci. A to odráží skutečnost, jaké procento obyvatel by bylo ochotno přispět k zvelebení života v obci. A také je důležité vědět jaké typy domácností jsou spokojení či nikoliv. Je rozhodující, k jaké skupině by obec měla zacílit s možností úprav daně. Z celkového součtu 156 respondentů 69 tázaných jsou s životem v obci částečně spokojeni, a to převážně skupina obyvatel rodin s dětmi a zhruba ve stejném počtu obyvatel svobodných a důchodců. Zcela spokojeni jsou 66 dotazovaných respondentů a z tohoto součtu je 32 rodin s dětmi. Zcela nespokojeni je 11 obyvatel obce zejména 6 obyvatel na důchodě.

Tabulka 25 Spokojenost obyvatel s životem v obci Valašská Bystřice
Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Typ domácností	Ano, zcela spokojen		Částečně spokojen		Ne, zcela nespokojen		Spíše nespokojen		Celkem
	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	
Důchodce	13	20	15	22	6	55	3	30	24
Rodina s dětmi	32	48	37	54	2	18	5	50	49
Svobodný	21	32	16	23	3	27	1	10	26
Vdaná	0	0	0	0	0	0	1	10	1
Zadaný, bez dětí	0	0	1	1	0	0	0	0	1
Celkový součet	66	100	69	100	11	100	10	100	100

Vyhodnocení spokojenosti mezi různými typy domácností přispělo k závěru, že velmi malé procento obyvatel je nespokojeno s životem v obci. Avšak je otázkou, zda by i ti, kteří jsou spokojeni s životem v obci přispěli k modernizaci či údržbě stávajícího.

Myslíte si, že by obec mohla více investovat do zvelebení kvality života ve vaší obci?

Cílem této otázky je zjistit podvědomí občanů o možnosti více investovat do zvelebení kvality života v obci Valašská Bystřice. Je důležité vědět jaká věková kategorie by chtěla, aby se v obci žilo lépe a měli více možností například v oblasti společenského či kulturního dění. Ze všech tázaných respondentů kladně odpovědělo 120 osob a jen malé zastoupení osob

by investovat do obce nechtělo či na tuto otázku odpověděli nerozhodně. Věková kategorie 18-30 a 31-49 je nakloněná, aby obec více investovala a tím přispěla k otevření více možností pro obyvatele žijící v obci. Z odpovědí vyplývá, že by občané obce byli ochotni se podílet na zvelebení své obce.

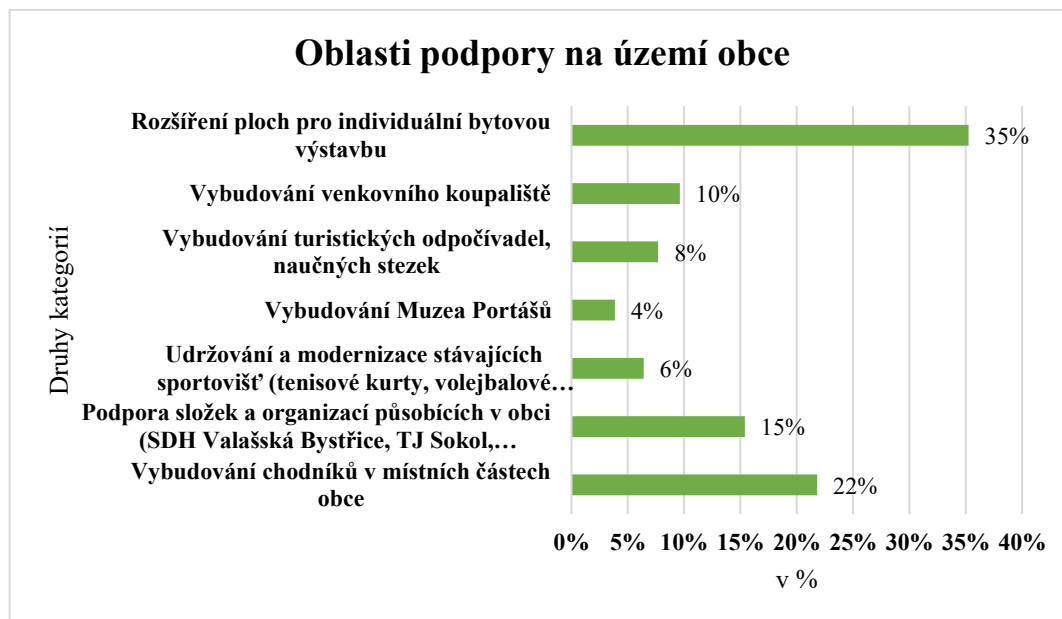
Tabulka 26 Názor na možnost investice do obce v závislosti na věkové kategorii

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Věková kategorie	Ano		Ne		Je mi to jedno		Celkem	
	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%
18-30	40	33	5	25	6	38	51	33
31-49	46	38	6	30	5	31	57	37
50-66	17	14	7	35	5	31	29	19
67 a více	17	14	2	10	0	0	19	12
Celkový součet	120	100	20	100	16	100	156	100

Kterou oblast by podle vás mohla obec více podpořit?

Tato otázka měla přispět jako podnět pro občany, zda by se chtěli více podílet na zlepšení života ve své obci. Cílem této otázky bylo, pro jakou oblast se občané více přiklání. Je důležité vědět na jakou oblast by se obec měla více zaměřit a popřípadě zacílit na občany, zda by souhlasili s vyšší platbou daně z nemovitých věcí. A touto volbou by přispěli do obecního rozpočtu. V grafu č. 9 jsou procentuálně interpretovány odpovědi všech respondentů. Dotazovaní respondenti se nejvíce přiklání k možnosti rozšíření ploch pro individuální bytovou výstavbu (35 %). Druhá nejpočetnější odpověď (22 %) je vybudování chodníků v místních částech obce. Také by občané více podpořili sportovní či společenské organizace na území obce (15 %). Pouze 4 % zastoupení má odpověď na vybudování Muzea Portášů. Z výsledků odpovědí je patrná potřeba občanů k dalšímu rozvoji v obci jak pro bytové zázemí mladých rodin či opatrnost vybudováním chodníků v dalších částech obce.

Graf 9 Možné oblasti podpory obce Valašská Bystřice

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

V tabulce č. 27 je vyobrazen pohled rodičů občanů a přistěhovalých obyvatel na oblasti podpory ze strany obce Valašská Bystřice. Větší skupinu tvoří obyvatelé, kteří žijí v obci již od narození v počtu 110 osob z celku. Rozšíření ploch pro další výstavbu domů podporuje 39 rodičů občanů a 16 přistěhovalých. Jedná se o nejhojnější počet odpovědí pro oblast podpory. Zájem občanů jak rodičů, tak přistěhovalých je také pro vybudování chodníků v dalších částech obce. Jak bylo zmíněno již v předešlém odstavci, tyto dvě kategorie jsou velkou prioritou mezi dotazovanými občany. Mezi tázanými se také najdou podpora sportovních aktivit (8 rodičů, 2 přistěhovalí) a turistiky (9 rodičů, 3 přistěhovalí).

Tabulka 27 Pohled rodičů a přistěhovalých občanů na možné oblasti podpory ze strany obce Valašská Bystřice

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Oblasti podpory ze strany obce	Přistěhovalí		Rodiči		Celkem	
	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%
Podpora složek a organizací působících v obci (SDH Valašská Bystřice, TJ Sokol, CHAOS-Klub přátel a divadla)	6	13	18	16	24	15
Rozšíření ploch pro individuální bytovou výstavbu	16	35	39	35	55	35
Udržování a modernizace stávajících sportovišť (tenisové)	2	4	8	7	10	6

kurty, volejbalové hřiště, dětská hřiště)						
Vybudování chodníků v místních částech obce	14	30	20	18	34	22
Vybudování Muzea Portášů	1	2	5	5	6	4
Vybudování turistických odpočívadel, naučných stezek	3	7	9	8	12	8
Vybudování venkovního koupaliště	4	9	11	10	15	10
Celkový součet	46	100	110	100	156	100

Ze závěrů všech odpovědí mají největší podíl na rozvoji obce rodilí občané zejména na kulturním a společenském životě. Společný zájem rodilých a přistěhovalých je obzvláště pro lepší možnosti výstavby domů a bezpečné procházky v krajních částech obce.

Jak byste přistoupili k tomu, kdyby obec o nějakou část daň navýšila?

Cílem této otázky bylo určit, jestli by občané žijící v obci od narození či přistěhovalí občané souhlasili s vyšší platbou daně z nemovitých věcí. Z tabulky č. 28 je zřejmé, že by větší část tázaných respondentů souhlasila s navýšením daně. Avšak pouze o 14 respondentů méně by s navýšením daně nesouhlasilo. Převážně 31 přistěhovalých občanů by souhlasilo a pouze 15 z nich by možnost navýšení odmítla. Zhruba stejný počet rodilých obyvatel odpovědělo jak se souhlasem, tak i s odmítnutím. Nelze přesně vyhodnotit, zda by bylo správné navýšení daně či nikoliv. Je na uvážení obce, jakou možnost by dále zvolila.

Tabulka 28 Pohled rodilých a přistěhovalých občanů na možnost navýšení daně
Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Skupina obyvatel	Nesouhlasil/-a bych		Souhlasil/-a bych		Celkem	
	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%
Přistěhovalí	15	21	31	36	46	29
Rodilí	56	79	54	64	110	71
Celkový součet	71	100	85	100	156	100

Ze 71 dotazovaných respondentů, kteří nesouhlasí se zvýšením daně, 69 tázaných požaduje naopak snížení daně. A celkem 85 respondentů uvedlo, že souhlasí se zvýšením daně, avšak v následující otázce pouze 37 dotazovaných nepožadují snížení daně. Našlo se také 50 respondentů, kterým nezáleží na tom, zda by se daň snížila. Takřka polovina respondentů nemá zájem na dalším navyšování platby daně z nemovitých věcí.

V otázce, zda představuje platba daně pro váš osobní/rodinný rozpočet vysokou míru zatížení, odpovědělo 118 respondentů záporně a pro 38 respondentů znamená platba daně značné zatížení do jejich rozpočtu. I když většině dotazovaných platba daně rapidně nezasahuje do jejich příjmů, tak i přesto by 71 respondentů nesouhlasilo s dalším navýšením.

Tabulka 29 Postoj rodilých a přistěhovaných občanů v závislosti na míře zatížení platby daně

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Skupina obyvatel	Míra zatížení					
	Nízká		Vysoká		Celkem	
	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%
Přistěhovaní	42	36	4	11	46	29
Rodilí	76	64	34	89	110	71
Celkový součet	118	100	38	100	156	100

Požadovali byste naopak snížení této daně?

Poslední důležitá otázka v dotazníkovém šetření zněla na názor občanů k možnému snížení daně z nemovitých věcí. V tabulce č. 29 je vyhodnoceno, které typy domácností by se spíše přiklonili k možnosti výslednou daň snížit. Ač by občané uvítali více investic k zvelebení své obce, tak by větší část z nich požadovala naopak snížení daně. Tím by se snížily příjmy obce k případným opravám nebo realizaci. Celkem 69 občanů by uvítalo snížení daně, z toho převážně 35 rodin s dětmi. Našlo se až 50 občanů, kterým nezáleží na tom, zda daň se zvýší, nebo naopak sníží. Z celkového počtu dotazovaných respondentů pouze 37 občanů odpovědělo záporně na otázku snížení daně z nemovitých věcí z toho nejpočetněji 22 rodin s dětmi by nepožadovali snížení daně.

Tabulka 30 Pohled občanů na možné snížení daně z nemovitých věcí

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Typ domácností	Ne, nepožadují snížení		Ano, požadují snížení		Je mi to jedno		Celkem	
	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%	Absolutní četnost	%
Důchodce	6	16	17	25	14	28	37	24
Rodina s dětmi	22	59	35	51	19	38	76	49
Svobodný	9	24	17	25	15	30	41	26
Vdaná	0	0	0	0	1	2	1	1
Zadaný, bez dětí	0	0	0	0	1	2	1	1
Celkový součet	37	100	69	100	50	100	156	100

Výsledným zhodnocením této otázky vyplývá, že větší část dotazovaných respondentů by uvítala snížení daně, další početnější skupině nezáleží na to, zda by se s daní manipulovalo. Ovšem je v pravomocí obce, zda by chtěla, aby výnos z této daně poklesl či nikoliv.

8.2 Vyhodnocení výsledků dotazníkového šetření

Celkem 156 respondentů se podílelo na dotazníkovém šetření na území obce Valašská Bystřice vlastníci nemovité věci, z nichž je 110 rodilých občanů a 46 přistěhovalých občanů. Nejpočetnější skupina obyvatel, která se zúčastnila dotazníkového šetření byla ve věkové kategorii 31-49 let (57 osob) a 18-30 let (51 osob). Z celkového počtu se dále podílelo na výzkumu převážně rodiny s dětmi a svobodní obyvatelé obce Valašská Bystřice.

Výsledky dotazníkového šetření ukazují, že většina obyvatel obce vlastní jednu nemovitou věc a ročně zaplatí na dani do 500 Kč. Početné množství občanů je s životem v dané obci spokojeno nebo částečně spokojeno. Napříč spokojenosti obyvatel by většina občanů obce uvítala více investovat do veřejného dění. Týká se to převážně skupiny obyvatel ve věku 18-30 a 31-49. Nejčastější odpovědi, do jakých oblastí by měla obec více investovat, je do oblasti rozšíření ploch pro bytovou výstavbu a další realizace chodníků v částech obce, kde je to potřeba. Ze strany rodilých a přistěhovalých občanů tyto zmíněné oblasti také podporují. Z celkového počtu všech dotazovaných souhlasí 85 občanů s možností navýšení daně, z toho převážně 54 rodilých. V opačném případě, když byla zmíněna otázka na možnost snížení této daně, tak pro snížení bylo 69 občanů a dalším 50 občanům nezáleželo na případném snížení. Převážně početné části občanů nepředstavuje platba daně velkou míru zatížení, ale i přesto skoro polovina dotazovaných nesouhlasí s dalším navýšováním daně. V případě, kdyby se obec rozhodla s daní manipulovat, jak s možným navýšením či snížením, bude mít za každou svou volbou své zastánce. Ač došlo dotazníkové šetření k spíše neutrálnímu výsledku, lze s jistotou říci, že občané obce stojí za další modernizací.

9 SHRUTÍ A ZÁVĚREČNÉ DOPORUČENÍ

Obec Valašská Bystřice má možnost různým způsobem ovlivnit výši výnosu daně z nemovitých věcí. Jednak má možnost daň snížit nebo naopak zvýšit. Veškeré níže uvedené možné úpravy daně z nemovitých věcí má obec ve své pravomoci. Je na uvážení obce, jakým směrem bude chtít hospodařit s těmito možnostmi. V několika odstavcích jsou uvedeny možné návrhy úprav daně z nemovitých věcí pro obec Valašská Bystřice.

Pokud by obec nevyžadovala větší výnosy z daně, a naopak by měla v úmyslu ulevit občanům od platby daně, má možnost **osvobodit pozemky s názvem ostatní plocha** podle §4/odst. 6 zákona o DZNV. Jedná se o pozemky neplodná půda, zamokřená plocha, mez, stráž, zeleň a jiná plocha. Jsou to pozemky převážně bez prospěchu, neúrodné a nevyužívané. Je na uvážení obce, zda by se se vzdala tohoto výnosu. Jedná se o nevyšší výnos z pozemků přes 240 tis. Kč ročně.

Další možností snížení výnosu z této daně je **osvobození zemědělských pozemků** podle §4/odst. 1/písm. v) zákona o DZNV. Jedná se o ornou půdu, (chmelnice a vinice se v obci nenachází) zahrady a ovocné sady. Výnosy z této daně jsou zhruba 18 tis. Kč ročně.

Obec Valašská Bystřice má platný **koeficient 1,4 podle počtu obyvatel** v základní výši podle zákona o DZNV. Avšak v pravomoci obce je tento koeficient o jednu kategorii snížit na 1,0, tudíž by občanům понížila platbu daně u stavebních pozemků, budov obytného domu, příslušenství k budově obytného domu a staveb a jednotek, u kterých se uplatňuje tzv. zvýšená sazba daně. Další možností obce je zvýšit tento koeficient na 1,6 a tak navýšit sazbu daně.

Obec může zvýšit sazbu daně zavedením **koeficientu 1,5** podle §11/odst. 6 zákona o DZNV u budov pro rodinnou rekreaci, samostatně stojících garáží, staveb a jednotek pro podnikání či staveb a jednotek, u kterých se uplatňuje tzv. zvýšená sazba daně. Tento koeficient je jednou z lepších možností, jak snadným způsobem zvýšit výnosy z této daně. Zdanitelné stavby určené k podnikání mají výnosy přes 210 tis. Kč ročně a využitím tohoto koeficientu obec zvýší své příjmy do rozpočtu.

Poslední možností obce Valašská Bystřice je zavedení **místního koeficientu**. Místní koeficient může obec zavést ve výši 0,5, aby snížila výnos daně nebo naopak ke zvýšení výnosu daně z nemovitých věcí. Místní koeficient se může zavést až na hodnotu 5 kromě zemědělských pozemků. Výnos z daně u zemědělských pozemků může obec také snížit na hodnotu 0,5 nebo naopak zvýšit až na hodnotu 1,5.

Z průzkumu mezi obyvateli obce Valašská Bystřice bylo odhaleno, že by 44 % občanů uvítalo snížení daně a další 45 % občanů by také nesouhlasilo s eventuálním navýšením daně. Za případným zvýšením daně stojí 55 % občanů, kteří by pomohli zvýšit příjmy obce. Obec se svým rozpočtem hospodaří velmi zodpovědně a vykazují vysoké zůstatky ke konci účetního období. Pokud by si obec i do budoucích let chtěla nějakým způsobem udržet vykazování kladných zůstatků, měla by zvážit možný zásah do zvýšení této svěřené daně. Obec má samozřejmě vícero možností, jak si zabezpečit, aby nevykazovala záporné saldo. Avšak obci doporučuji mít záložní možnosti v koeficientech, které poskytuje daň z nemovitých věcí. V případě, kdyby se obec rozhodla navýšit své příjmy prostřednictvím vybraného koeficientu, tak tímto rozhodnutím nebude ve značné míře zatěžovat rozpočet místních obyvatel, jak bylo odhaleno v dotazníkovém šetření.

Doporučila bych obci zavést koeficient 1,5, kterým může zvýšit platbu daně pro chatáře a pro budovy, ve kterých se podniká. Obec by tímto rozhodnutím nepostihla místní obyvatelé, nýbrž podnikající osoby a turisty, kteří využívají veřejné statky poskytující obcí. Výnos z této daně by obec mohla využít k modernizaci občanské vybavenosti a dalším potřebám, které v obci schází. Průzkum odhalil, že početná část místních obyvatel by uvítala další výstavbu chodníků a rozšíření ploch pro stavbu rodinných domů, které obyvatelé obce postrádají. V rámci občanské vybavenosti by obec mohla použít získané finanční prostředky pro údržbu místních vedlejších komunikací v rámci zimních období, které jsou v těchto obdobích zanedbané.

ZÁVĚR

Hlavním cílem bakalářské práce bylo posoudit a navrhnout možnosti navýšení rozpočtu obce prostřednictvím úpravy koeficientů daně z nemovitých věcí v obci Valašská Bystřice. K dosažení hlavního cíle bylo potřeba stanovit několik dílčích cílů, a to zhodnocení hospodaření obce v období 2020-2022, podrobně stanovit analýzu daně z nemovitých věcí za období 2020-2022 a zjistit postoj občanů k možnému navýšení daně z nemovitých věcí.

Teoretická část bakalářské práce začínala charakteristikou obce a jejími povinnostmi. Druhá kapitola byla věnována rozpočtu územně samosprávného celku (obce) a podrobně specifikovány příjmy a výdaje rozpočtu. V třetí kapitole byl uveden daňový systém a členění daní a tato kapitola byla zakončena rozpočtovým určením daní, který byl pro tuto práci dosti významný. Poslední kapitolou byla detailně charakterizována daň z nemovitých věcí a její možné úpravy. A zakončena byla zmíněním podstatných legislativních úprav daně platných od 1. ledna 2024.

Praktická část bakalářské práce se věnuje představením obce Valašská Bystřice a její stručnou historií. Ve druhé kapitole je analyzován rozpočet obce, jakožto příjmová a výdajová stránka obce. Závěrem je uvedeno zhodnocení hospodaření v letech 2020-2022. Ve třetí kapitole je uvedena daň z nemovitých věcí obce Valašská Bystřice. A podrobně okomentováno inkaso daně, které navyšuje příjmovou stránku obecního rozpočtu a předpis daně z nemovitých věcí určený pro dané území obce. Důležitou kapitolou je kapitola dotazníkového šetření, které měla za cíl shromáždit informace ohledně možných úprav daně z nemovitých věcí v obci. Poslední kapitola poskytla shrnutí a závěrečné doporučení určené pro obec Valašská Bystřice.

Hlavní cíl práce byl dosažen a byl obci poskytnut návrh možných úprav daně z nemovitých věcí. Obec má 5 možností, jak by nejlépe mohla zvýšit či snížit příjem z této daně. Ovšem je na uvážení obce, zda by chtěla profitovat na zvýšení daně či ulevit všem nebo části obyvatel ke snížení plateb daně. Výsledek hospodaření obce ukázal prosperující územní samosprávný celek, který dbá na potřeby občanů a snaží se postupně obec modernizovat. Z výsledků dotazníkového šetření plyne, že i přes minimální zatížení každoroční platby daně, není skoro polovina dotazovaných ochotna souhlasit s navýšením daně a více se přimlouvají k možnému snížení daně z nemovitých věcí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ČERNOHORSKÝ, Jan, 2020. *Finance: od teorie k realitě*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-2215-8.

ČESKO, 1990. Zákon č. 565 ze dne 13. prosince 1990, o místních poplatcích. Online. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 92. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/1990/565?zalozka=text>. [cit. 2024-03-12].

ČESKO, 1992a. Ústavní zákon České národní rady č. 1 ze dne 16. prosince 1992. Online. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 1. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/1993/1?zalozka=text>. [cit. 2024-03-05].

ČESKO, 1992b. Zákon č. 338 ze dne 4. května 1992, o dani z nemovitých věcí. Online. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 71. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/1992/338/2024-01-01?f=Z%C3%A1kon%20%C4%8D.%20338%2F1992%20Sb.&zalozka=text>. [cit. 2024-04-04].

ČESKO, 2000a. Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000, o obcích (obecní zřízení). Online. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 38. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2000/128?zalozka=text>. [cit. 2024-01-22].

ČESKO, 2000b. Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Online. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 73. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2000/250?zalozka=text>. [cit. 2024-02-14].

ČESKO, 2000c. Zákon č. 243 ze dne 29. června 2000, o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní). Online. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 73. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2000/243?zalozka=text>. [cit. 2024-03-27].

ČESKO, 2009. Vyhláška č. 410 ze dne 11. listopadu 2009, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky. Online. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 133. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2009/410?zalozka=text>. [cit. 2024-02-14].

ČESKO, 2014. Vyhláška č. 298 ze dne 11. prosinec 2014, o stanovení seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků. Online. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 120. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2014/298?zalozka=text> [cit. 2024-04-19].

ČESKO, 2021a. Vyhláška č. 412 ze dne 15. listopadu 2021, o rozpočtové skladbě. Online. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 186. Dostupné také z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2021/412?zalozka=text>. [cit. 2024-04-04].

ČESKO, 2021b. Zákon č. 283 ze dne 13. července 2021, stavební zákon. Online. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 124. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2021/283?zalozka=text>. [cit. 2024-04-08].

ČESKO, 2023. Vyhláška č. 264 ze dne 24. srpna 2023, o procentním podílu jednotlivých obcí na částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů. Online. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 122. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2023/264?zalozka=text>. [cit. 2024-04-04].

Daňová soustava ČR, 2024. Online. Finfo ve škole. Dostupné z: <https://www.finfoveskole.cz/cs/struktura-danove-soustavy-CR>. [cit. 2024-03-26].

Daňová soustava v ČR, 2023. Online. EIBD. Dostupné z: <https://www.eibd.cz/cs/aktuality/danova-soustava-v%C2%A0cr>. [cit. 2024-03-26].

Druhový rozklikávací rozpočet pro příjmy, [2024]. Online. Monitor Státní pokladna. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/statni-sprava/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2402>. [cit. 2024-04-23].

Finance a rozpočet, © 2023-2024. Online. Příručka zastupitele. Svaz měst a obcí České republiky. Dostupné z: <https://www.priruckazastupitele.cz/4-finance-a-rozpocet/>. [cit. 2024-03-09].

FINANČNÍ ÚŘAD PRO ZLÍNSKÝ KRAJ, 14.03.2024. *Předpis daně z nemovitých věcí pro obec Valašská Bystřice*. [data získané na vyžádání]

GRUBER, Jonathan, 2019. *Public finance and public policy*. 6th ed. New York: Worth. ISBN 978-1-319-10525-9.

HEJDUKOVÁ, Pavlína, 2015. *Veřejné finance: teorie a praxe*. Praha: C.H.Beck. ISBN 978-80-7400-298-4.

Historie obce, [2024]. Online. Valašská Bystřice. Dostupné z: <https://www.valasskabystrice.cz/historie%2Dobce/ds-1017/p1=1059>. [cit. 2024-04-11].

HNÁTEK, Miloslav, 2023. *Nemovité věci v daních: prodej, koupě, nájem, ubytování, nemovité věci v podnikání, darování, dědění*. Praha: ESAP. ISBN 978-80-907398-9-5.

Horská chata Búřov, © 2024. Online. Búřov. Dostupné z: <http://burov.cz/horska-chata-burov>. [cit. 2024-04-11].

Hroby portášů, [2024]. Online. In: Valašská Bystřice. Dostupné z: <https://www.valasskabystrice.cz/pamatky%2Dv%2Dobci/ds-1066/p1=2329>. [cit. 2024-04-11].

Jiné právnické osoby, [2024]. Online. Monitor Státní pokladna. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00304352/jine-pravnicke-osoby?obdobi=2212>. [cit. 2024-04-15].

Katastr nemovitostí Valašská Bystřice, © 2000 - 2024. Online. Kurzy.cz. Dostupné z: https://regiony.kurzy.cz/katastr/valasska-bystrice/?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAR2RaWTmr4VgWZVjar8MNIAo3sovLlvkIN6mTP7ZOwaQJSz8T6wEuDBdOZQ_aem_AZvQvsyusyfp_QtNmRQlJIHgsKS6M3YSP

7gXkYzUzKiot8AkAloVywcy5pfcIml-F0cFmSVKTQVBoZD6RiVMcBf3. [cit. 2024-04-19].

KUBÁTOVÁ, Květa, 2010. *Daňová teorie a politika*. 5. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-574-8.

Kulturní tradice a spolková činnost, [2024]. Online. Valašská Bystřice. Dostupné z: <https://www.valasskabystrice.cz/spolkova%2Dcinnost/ds-1040/p1=1086>. [cit. 2024-04-15].

LAJTKEPOVÁ, Eva, 2021. *Veřejné finance v praxi České republiky*. Brno: CERM. ISBN 978-80-7623-064-4.

MÁČE, Miroslav, 2012. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3637-2.

MALAST, Jan, 2016. *Teoretická východiska obecní samosprávy v České republice*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni. ISBN 978-80-261-0657-9.

Novela zákona o dani z nemovitých věcí: stručný popis významných změn na rok 2024, 2024. Online. In: Finanční správa. Dostupné z: https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-seznam-dani/Novela_zakona_o_dani_z_nemovitych_veci_zmeny2024.pdf. [cit. 2024-04-16].

O obci, [2024]. Online. Valašská Bystřice. Dostupné z: https://www.valasskabystrice.cz/dp/n=o-obci&id_ktg=50&rd=0&p1=52. [cit. 2024-04-11].

Obecní úřad, [2024]. Online. Valašská Bystřice. Dostupné z: https://www.valasskabystrice.cz/vismo/o_utvar.asp?n=obecniurad&id_u=10&p1=57&rd=1000. [cit. 2024-04-15].

Památky v obci, 2024. Online. Valašská Bystřice. Dostupné z: <https://www.valasskabystrice.cz/pamatky%2Dv%2Dobci/ds-1066/p1=53>. [cit. 2024-04-15].

PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, Jitka, 2019. *Veřejný sektor, teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7598-209-4.

POSPÍŠIL, Richard a ŽUFAN, Pavel, 2019. *Ekonomika veřejných rozpočtů: (současnost a perspektiva)*. Průhonice: Professional. ISBN 978-80-88260-32-5.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-5608-0.

Přehled příspěvkových organizací, [2024]. Online. Monitor Státní pokladna. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00304352/prispevkoveorganizace?obdobi=2402>. [cit. 2024-04-15].

Rozpočtové určení daní, 2024. Online. Finanční správa. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/rozpoctove-urceni-dani>. [cit. 2024-04-03].

ŘEZNÍČKOVÁ, Kristýna, 2019. *Financování a hospodaření územních samosprávných celků*. Olomouc: Univerzita Palackého. ISBN 978-80-244-5548-8.

SEDMIHRADSKÁ, Lucie, 2015. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7478-967-0.

ŠIROKÝ, Jan, 2008. *Daňové teorie: s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-005-8.

Valašskobystrická obecní s.r.o., [2024]. Online. Valašská Bystřice. Dostupné z: <https://www.valasskabystrice.cz/valasskobystricka%2Dobecni%2Ds%2Dr%2Do/os-1018/p1=1767>. [cit. 2024-04-11].

VANČUROVÁ, Alena; LÁCHOVÁ, Lenka; VÍTKOVÁ, Jana a ZÍDKOVÁ, Hana, 2022. *Daňový systém ČR 2022*. 16. aktual. vyd. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-362-3.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DPH	Daň z přidané hodnoty
DzNV	Daň z nemovitých věcí
FO	Fyzické osoby
Ha	Hektar
CHKO	Chráněná krajinná oblast
n. m.	nad mořem
OSS	Organizační složka státu
PO	Právnícké osoby
SF	Státní fond
SR	Státní rozpočet
SVČ	Samostatně výdělečná činnost
ÚSC	Územní samosprávný celek
ZD	Základ daně

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Schéma rozpočtové soustavy ČR	15
Obrázek 2 Schéma daňového systému ČR	20
Obrázek 3 Schéma přímých daní	22
Obrázek 4 Schéma nepřímých daní	23
Obrázek 5 Schéma rozpočtového určení daní ČR platné od 1.1.2024	25
Obrázek 6 Rozdělení daně z nemovitých věcí	27
Obrázek 7 Předmět daně z pozemků.....	28
Obrázek 8 Pozemky vyňaté z předmětu daně	28
Obrázek 9 Členění poplatníků daně z pozemků	29
Obrázek 10 Předmět daně ze staveb a jednotek	32
Obrázek 11 Lesnatá krajina obce Valašská Bystřice	39
Obrázek 12 Znak obce Valašská Bystřice	40
Obrázek 13 Hroby Portášů	41

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Sazba daně vyjádřená v procentech	30
Tabulka 2 Sazba daně vyjádřená v Kč/1 m ²	30
Tabulka 3 Koeficient podle počtu obyvatel	31
Tabulka 4 Sazba daně ze staveb a jednotek	33
Tabulka 5 Změny daňových sazeb u pozemků, staveb a jednotek	37
Tabulka 6 Příjmy obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022	42
Tabulka 7 Daňové příjmy obce Valašská Bystřice lety 2020-2022	43
Tabulka 8 Parametry výpočtu podílu na sdílených daních pro obec	44
Tabulka 9 Nedaňové příjmy obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022	45
Tabulka 10 Přijaté transfery obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022	45
Tabulka 11 Kapitálové příjmy obce v letech 2020-2022	46
Tabulka 12 Výdaje obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022	46
Tabulka 13 Běžné výdaje obce v letech 2020-2022	48
Tabulka 14 Kapitálové výdaje obce v letech 2020-2022	48
Tabulka 15 Zhodnocení hospodaření obce v letech 2020-2022	49
Tabulka 16 Podíl daně z nemovitých věcí obce Valašská Bystřice	51
Tabulka 17 Druhy pozemků v obci Valašská Bystřice	52
Tabulka 18 Průměrná základní cena zemědělských pozemků pro obec Valašská Bystřice	53
Tabulka 19 Předpis daně z pozemků obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022	53
Tabulka 20 Druh staveb a jednotek v obci Valašská Bystřice	54
Tabulka 21 Předpis daně ze staveb a jednotek obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022	56
Tabulka 22 Celkový předpis daně z nemovitých věcí obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022	57
Tabulka 23 Charakteristika respondentů	59
Tabulka 24 Výše platby daně v závislosti na počtu vlastněných nemovitostí	60
Tabulka 25 Spokojenost obyvatel s životem v obci Valašská Bystřice	61
Tabulka 26 Názor na možnost investice do obce v závislosti na věkové kategorii	62
Tabulka 27 Pohled rodilých a přistěhovalých občanů na možné oblasti podpory ze strany obce Valašská Bystřice	63
Tabulka 28 Pohled rodilých a přistěhovalých občanů na možnost navýšení daně	64
Tabulka 29 Postoj rodilých a přistěhovalých občanů v závislosti na míře zatížení platby daně	65
Tabulka 30 Pohled občanů na možné snížení daně z nemovitých věcí	65

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Procentuální míra výnosnosti krajů	24
Graf 2 Vývoj příjmů obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022	43
Graf 3 Vývoj výdajů obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022	47
Graf 4 Vývoj příjmů a výdajů obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022.....	50
Graf 5 Podíl výměry pozemků nacházejících se v obci Valašská Bystřice	52
Graf 6 Počet staveb a jednotek v obci Valašská Bystřice	55
Graf 7 Vývoj daně z nemovitých věcí obce Valašská Bystřice v letech 2020-2022	57
Graf 8 Počet vlastníků nemovitostí	60
Graf 9 Možné oblasti podpory obce Valašská Bystřice.....	63

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazníkové šetření v obci Valašská Bystřice

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ V OBCI VALAŠSKÁ BYSTRICE

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Dobrý den,

jmenuji se Adriana Gajdošová a studuji na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně na fakultě Managementu a ekonomiky. V rámci své bakalářské práce na téma Daň z nemovitých věcí a její vliv na rozpočet obce Valašská Bystřice zpracovávám dotazníkové šetření ve vaší obci. Pro lepší pochopení dotazníkového šetření Vám níže uvedu bližší informace o dani z nemovitých věcí.

Daň z nemovitých věcí je daní majetkovou a zahrnuje daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek. Výnos z této daně plyne ve 100 % výši do obecního rozpočtu. Poplatníkem této daně je vlastník nemovitých věcí. Obec má možnost stanovit různou výši vybírané daně prostřednictvím stanovení koeficientů, a to vydáním obecně závazné vyhlášky. Dle novely zákona o dani z nemovitých věcí došlo letos k razantnímu navýšení této daně.

Dotazník je určen pro občany Valašské Bystřice vlastníci nemovitě věci (pozemky, stavby, byty)

Nyní bych Vás chtěla požádat o vyplnění krátkého dotazníku.

Mockrát Vám děkuji za Váš čas

- 1) Žijete v obci Valašská Bystřice od narození?
 - a) Ano
 - b) Ne

- 2) S jakou z níže uvedenou kategorií se ztotožňujete?
 - a) Svobodný
 - b) Rodina s dětmi
 - c) Důchodce
 - d) Jiné (*možnost odpovědi viz níže*)
.....

- 3) Do které z níže uvedených věkových kategorií patříte?
 - a) 18-30
 - b) 31-49
 - c) 50-66
 - d) 67 a více

- 4) Kolik nemovitostí (pozemek, stavba, byt) v obci vlastníte?
 - a) Jednu
 - b) Dvě
 - c) Tři a více

- 5) Víte, jakou částku platíte na dani z nemovitých věcí?
- a) Do 500 Kč
 - b) Do 3000 Kč
 - c) Do 5000 Kč
 - d) Nad 5000 Kč
 - e) Nevím
- 6) Jste s životem ve vaší obci spokojeni? (Životní podmínky občanů-dostatečně vybudovaná kanalizace, chodníky, místní komunikace, pořádání společenských a kulturních akcí, turistické aktivity apod.)
- a) Ano, zcela spokojen
 - b) Částečně spokojen
 - c) Spíše nespokojen
 - d) Ne, zcela nespokojen
- 7) Myslíte si, že by obec mohla více investovat k zvelebení kvality života ve vaší obci?
- a) Ano
 - b) Ne
 - c) Je mi to jedno
- 8) Kterou oblast by podle vás mohla obec více podpořit?
- a) Vybudování chodníků v místních částech obce
 - b) Podpora složek a organizací působících v obci (SDH Valašská Bystřice, TJ Sokol, CHAOS – Klub přátel a divadla)
 - c) Udržování a modernizace stávajících sportovišť (tenisové kurty, volejbalové hřiště, dětská hřiště)
 - d) Vybudování Muzea Portášů
 - e) Vybudování turistických odpočívadel, naučných stezek
 - f) Vybudování venkovního koupaliště
 - g) Rozšíření ploch pro individuální bytovou výstavbu
 - h) Jiné (*možnost odpovědi viz níže*)
.....
- 9) V letošním roce došlo k navýšení daně z nemovitých věcí ze strany státu. Víte, kolik budete platit nově na dani z nemovitých věcí?
- a) Ano
 - b) Ne
- 10) Přestože došlo k navýšení daně, tak má obec možnost výslednou daň upravit, jednak má možnost ji částečně snížit a eventuelně o něco navýšit. Jak byste přistoupili k tomu, kdyby obec o nějakou část daň navýšila?
- a) Souhlasil/-a bych
 - b) Nesouhlasil/-a bych

- 11) Představuje platba daně pro váš osobní/rodinný rozpočet vysokou míru zatížení?
- a) Ano
 - b) Ne

- 12) Požadovali byste naopak snížení této daně?
- a) Ano
 - b) Ne
 - c) Je mi to jedno

Pokud máte jakékoliv dotazy k tomuto dotazníku, neváhejte mě kontaktovat na telefonním čísle 731 251 174.

Mockrát Vám děkuji za účast na vyplnění tohoto dotazníku.